

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. PÉNTEK január 21.

19. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kladóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

Végetért a tartományi választások utolsóelőtti felvonása, a függöny legerődött, az aktorok a kulisszák mögé vonultak vissza és a közönség az előbbi felvonások által felcsigázott várakozással tekint a végkifejlést hozó utolsó felvonás, a szavazás elé. Drámai elevevességgel, de az erőszakos hatásadászat ekszesszusai nélkül, az alkotmányos szabadság szellemében zajlott le az agitáció. Minden párt bőven tartott népgyűléseket, a szónokok zavartalanul kifejtették érveiket és most már a szavazókön a sor, hogy a tartományi közgyűlés helyeiért folyó versengést eldöntsék. A magyarság az ország legnagyobb pártjához csatlakozva vesz részt a küzdelemben és ettől a politikai állásfoglalásától kisebbbbségi helyzetének alakulása szempontjából jelentős eredményt vár. Nemcsak azért, mert a tartományi közgyűlésbe bejutva, az őt megillető befolyásra tehet szert a kerületi igazgatásban, hanem azért, mert a radikálisokkal kötött meg egyezést olyan korszakalkotó cselekedetnek tekint, amely arra van hivatva, hogy a magyar nemzetiségnek a faji többséghez való viszonyát a tartós bizalom és konstruktív együttműködés alapjára helyezze. Ha minden magyar nemzetiségű választót ennek a tudata viszi az urnák elé, akkor a tartományi választások vajdasági kimenetele nem lehet kétséges.

*

Bassaricsek dr., a horvát parasztpárt egyik vezetőembere cáfolja azt a hírt, mintha Radicsék veszítettek volna népszerűségükből, de koncedálja, hogy a horvát városi polgárság, amelyet csak a Beograd elleni gyűlölet fűzött hozzájuk, kezd elfordulni tőlük. Mi azt a differenciálódást, ami a Radics-pártban a szerb-horvát meg egyezés óta mutatkozik, magától értetődő folyamatnak találjuk. Mihelyt Zagreb és Beograd viszonyának végleges rendezésével a horvátok elérték a közös célt, amelynek kultuszában feloldódtak a társadalmi és szociális ellentétek és előtérbe nyomult a horvát parasztpárt szociális programja, nyilvánvalóvá lett, hogy a horvát polgárság külön utat fog keresni a maga érdekeinek parlamenti képviselőjére. Minden olyan pártban, amelyet bizonyos nacionális sérelmek által összekovácsolt szolidaritás hívott életre, az összetartó ok megszűntével beáll ez a tagozódás. A horvát parasztpárt a horvátok egy rendkívül értékes szociális osztályának, a parasztság politikai reprezentánsa és további célkitűzésével az egész ország parasztságának egyesítésére törekszik. Világos, hogy azok az osztályok, amelyek a Radics-párt által megszabott kereteken kívül esnek, a maguk ideológiájának és közéleti igényeinek megfelelő politikai formációkba kívánkoznak. Éppen ez a természetes rétegződés mutatja, hogy mennyire szükséges volt és milyen hasznos és gyümölcsöző a szerb-horvát meg egyezés, mert a nép szociális és gazdasági tényezőit felszabadította a meddőségre kárhordozó közjogi harcok nyúga alól.

*

A radikálisok és a magyar párt közt létrejött paktum értelme, esz-

mei tartalma is ebben a távlatban bontakozik ki a legmarkánsabbul. A paktum még csak a tartományi választásokra vonatkozik, de mindkét félben megvan a hajlandóság a meg egyezés kiterjesztésére és állandósítására. A magyarságnak épen azért kell a választásokon a paktumot egységes felvonulással diadalra vin-

nie, hogy ennek a kölcsönös hajlandóságnak realizálását a vele kötött pártszövetség gyakorlati súlyának demonstrálásával mozgítsa elő. Ha aztán a stabilizálódott meg értés a nemzetiségi kérdés teljes rendezésére fog vezetni akkor magától fog bekövetkezni az a rendkívül üdvösbomlási processzus, amely a faji

alapon való politikai szervezkedés alapjának megdőltevel a magyarság különböző rétegeit szociális érdekeik szerint csoportosítja. A Vajdaság magyar népe azt akarja, hogy ne legyen szükség magyar pártra és annál inkább kell most a radikálisokkal szövetséget kötött magyar pártot kö-

A kormánykoalíció felbontását követeli a radikális párt jobbszárnya

Markovics Lázár dr. volt igazságügyminiszter Mosztárban élesen támadta Radicsot — Parasztseprővel fenyegetőzik a horvát parasztpárt vezére

A pénzügyi bizottság elfogadta az építésügyi és közlekedésügyi költségvetést

Beogradból jelentik: Három nappal a tartományi választások előtt most már minden figyelem erre a kérdésre terelődik. A választási agitáció folyamán a politikusok sok olyan beszédet is mondtak, melyek jelentősége túlterjed a tartományi választások keretein. Különösen nagy figyelmet keltenek a radikális párt több vezetőjének Radics ellen intézett támadásai. *Trifkovic* Markó szombori beszéde után most *Markovics* Lázár dr. mosztári beszédét kommentálják igen élénken. *Markovics* Lázár dr. mosztári beszédében sokkal élesebb hangot használt Radics ellen, mint noviszadi előadásában és annak a lehetőségét is felemlítette, hogy a radikális-Radics-párti koalíció rövidesen felbomlik. Sokat beszélnek politikai körökben *Pribicevics* nisi beszédéről is, a melyben *Ninesicsnek Magyarországgal szemben folytatott politikáját bírálta*.

A legnagyobb feltűnést azonban *Radics* István szerdai nyilatkozatai keltik, amelyekben a horvát parasztpárt vezére élesen állást foglal a helyigazgatás ellen. *Radicsnak* főleg az a kijelentése érdekes, hogy a választások napjára Szomborba és Szubotica-ra egy Radics-párti minisztert küld és a parasztpárt minden képviselője a Vajdaságban fog tartózkodni a választások napján. Az újságírók erre vonatkozólag kérdést intéztek *Uzunovic* miniszterelnökhöz, aki azonban kitérő választ adott és csak ennyit mondott:

— Előbb meg kell vizsgálni, hogy ezek a hírek megfelelnek-e a valóságnak.

A választási esélyek

A választások kimenetelére nézve természetesen nagyban folynak a találgatások és minden politikus a saját pártja szempontjából ítéli meg az esélyeket. Jellemző erre nézve *Vesjenjak* szlovén néppárti képviselő nyilatkozata, aki a várható szlovéniai eredményről a következőket mondotta:

— A mi pártunk minden valószínűség szerint a mandátumok kétharmadát fogja elnyerni, föltéve, ha az időjárás kedvező lesz. Ha ugyanis nagy hőesés volna, a szlovén néppárt sok falusi szavazója lenne kénytelen távollatni magát a szavazástól, mert a hegyekből nem tudna eljutni a szavazóhelyekre. A párt arra alapít-

ja számvetését, hogy kitűnő gazdasági és kulturális szervezetei vannak és szövetségei révén felszabadította a népet a bankok befolyása alól. A *Pribicevics*-párt előreláthatólag nagy vereséget fog szenvedni, mert a Szlavenszka Banka, amely a *Pribicevics*-pártiak kezében volt, rengeteg kisembert károsított meg és a nép ezért *Pribicevics*-eket teszi felelőssé. Ami a Radics-pártot illeti, sokat fog veszíteni különösen a Muravidéken a magyarok között. A radikálisokkal és a németekkel a szlovén néppárt Mariborban és Celjében meg egyezést kötött

Az építésügyi költségvetés

A pénzügyi bizottság csütörtök délutáni ülésén az építésügyi és a közlekedésügyi minisztériumok költségvetését tárgyalta le.

Az építésügyi miniszteri tárcaköltségvetésére kerül először a sor, amelyről *Kosutics* Ágoston építésügyi miniszter rövid exozét tartott. Az exozében rámutatott arra, hogy a minisztérium által eredetileg kidolgozott költségvetést száz százalékkal csökkentették, később utána tíz százalék redukción hajtottak végre. Az országban negyvenezer kilométer ut van, ebből 21.640 kilométer az államé. 1921-ben a minisztérium kidolgozta az ország utépitési programját, de anyagiak hiányában a programot nem lehet végrehajtani.

A jelenlegi költségvetésbe is csak annyit vettek fel, amennyi szükséges az utak karbantartására és a már megkezdett munkálatok befejezésére. Ha arra gondolunk, hogy kétszáz ezer kilométeres utat kellene kiavítani, amelyek átlag öt méter szélességűek, akkor százmillió négyzetméter lenne az a terület, amely kiavításra szorulna. Ha egy négyzetméter költségeit csak tíz dinárban számítanánk, akkor is az építési összeg közel egymillió dinárra rúgna. De, ha figyelembe vesszük, hogy a sík vidékekre az utak javítása még többbe kerül mint ott, ahol a kő a közlekedés van, akkor sokkal nagyobb összeg volna szükséges. Tízennyolcmillió dinár kellene. Ezután áttért a hidak kérdésére. Az országban körülbelül hetvenkét kilométer hosszúságú fahid van, amelyeknek tartóssága nyolc év. Egy kilométerhez kétfőzszáz köbmé-

ter fára van szükség és a hidak karbantartása huszonnégy millió dinárba kerülne. Arra is kellene törekedni, hogy ezeket a hidakat lassan tartós anyagokból készült hidakkal cseréljék fel. A költségvetésben átlagosan számítva harmincmillióra volna szükség, de csak egymillió háromszáz ezer dinárt irányoztak elő erre a célra. Ez csak a meglévő hidak karbantartására elég, de a víz által elpusztított hidakat már nem lehet ebből a pénzből helyreállítani. A német reparációs számla terhére huszonnagytíz nagy hid és 230 kis hid felszerelését kaptuk ebben az évben, ami lényegesen javítja a helyzetet. Az az álláspontia, hogy minden állami építkezést ennek a minisztériumnak kell végeznie és ilvenirányu intézkedést fog kérni a pénzügyi törvény meghozatalánál.

Az új parlament felépítésére tízmillió helyett csak négy és félmilliót irányoztak elő ebben az évben, de többre nem is lesz szükség és befejezett tény, hogy a parlament belső berendezését a reparációs számla terhére logják beszerezni. Felemlítette, hogy nagyobb összeg van előirányozva az önkormányzatok számára adandó segélyre, amelyet természetben, pénzben, vagy ami a leggyakoribb eset, robbantó anyagban szolgáltatnak ki.

Bankovics Radics-párti a többség nevében módosításokat terjesztett elő. Több mérnök, főbb tisztviselő és alacsonyabb rangú alkalmazott redukálását javasolta és lényeges anyagi redukálásokat is indítványozott. Javasolta, hogy minden beruházásra felvett összeget töröljenek.

A vitát *Vesjenjak* szlovén néppárti nyitotta meg, aki főleg a szlovéniai utak elhanyagoltságát tette szóvá. *Grol* Milán demokrata a volt építésügyi minisztert támadta, majd *Demetrovics* Juraj *Pribicevics*-párti beszélt és kijelentette, hogy a minisztertől, aki szakember, több szakszerűséget várt volna. Hangsúlyozta, hogy az államnak semmiféle munkát nem volna szabad saját rezsiben végeztetnie. Rámutatott arra, hogy a minisztérium az új tartományokkal alig törődik. A minisztérium 125.000.000 rendkívüli kiadást irányoz elő, amiből Szlovénia semmit sem kap, Horvátország 3.000.000 dinárt, Dalmácia 4.800.000, Bosznia

5.700.000, a Vajdaság 10.200.000 (két milliót a noviszadi és nyolcmilliót a titeli hidra), míg ezzel szemben csak az uzsiceai kerület 23.875.000 dinárt kap, mert a volt miniszter Uzsicéről való.

Novakovics Nikola dr. radikális az ugynevezett tartományi utak elhanyagolt állapotáról beszélt és utána **Jovanovics Jován** földmivesspárti, végül **Smodelj** szlovén néppárti kritizálta a költségvetést.

Kosutics Agoston miniszter válaszolt az ellenzék észrevételeire és megígérte, hogy követni fogja az ellenzéknek azokat az elveit, amelyeket ő is helyeseknek tart. **A költségvetést 14 szóval 5 ellenében elfogadták.**

Az új közlekedésügyi miniszter expozéja

Miloszavljevics tábornok közlekedésügyi miniszter nagy érdeklődés mellett mondotta el expozéját. A háború óta — mondotta — a közlekedésügyi reszort igen sok fázison ment keresztül. A minisztérium sokat dolgozott, az eredmények is nagyok, mindamellett a vasuti és hajózási forgalom távolról sem olyan, hogy megfeleljen az állam és a gazdasági élet szükségletének. A legfontosabb oka ennek az a súlyos helyzet, melybe a közlekedés a háború befejezése után került. Maga a közlekedésügyi szolgálat sincs elég jól és alaposan megszervezve; a minisztériumban vannak olyan osztályok, melyek fölöslegesek. A központi igazgatás szerve nem tudja megfelelően ellátni az ügyeket és a kerületi igazgatóságok szervezete is komplikált, bürokratikus. Feltétlenül szükség van egy átdolgozott reorganizációra az egész reszortban, melynek meg kell felelnie a mai viszonyoknak és a maximális takarékoságnak. A vasuti hálózat technikailag sincs elég jól ellátva és e tekintetben is sok munka vár a minisztériumra. Nagy összegeket költöttek új vasutak építésére és a vasutak reorganizálására és karbantartására.

Több mint két és félmilliárdra volna szükség, hogy a meglévő vasuti hálózatot technikailag olyan állapotba helyezhessék, hogy megfeleljen a követelményeknek.

A vasuti hálózat nem kielégítő, elég egy pillantást vetni a térképre és látni fogjuk, hogy nagy területek vannak vasut nélkül. Sokat építettek a háború óta, de még többet kell építeni. A folyamhajózás első szükséglete, hogy modern hajójavító műhelyt állítsanak fel, ugyanez vonatkozik a tengeri hajózáásra is. A kereskedelmi flotta csak most kezd fejlődni és e tekintetben a magán kezdeményezést kell támogatni. Az autóforgalmat főleg Montenegróban még emelni kell. A minisztériumnak még ezenkívül egész sor pénzügyi problémával kell megküzdenie, a vicinális vasutak és a terület kisajátítás kérdésén is rendezni óhajtja. Kedvenc terve a személyzet anyagi helyzetének javítása.

Sajnálatos tény, hogy a szolgálatot napról-napra több, a legképzettebbek közül való alkalmazott hagyja el.

E súlyos tervek megoldása tekintetében

első dolgának tartja a szolgálat reorganizálását.

Erről kész tervet talált a minisztériumban, át is tanulmányozta és mindent meg fog tenni, hogy minél előbb életbe léptesse az új törvényt. **Kereskedelmi alapokra fogja helyezni a vasut üzemet, épügy, mint már a folyamhajózásnál történt.**

Nehogy politikai nehézségek miatt ez az ügy halasztást szenvedjen, még a pénzügyi törvényjavaslat előtt felhatalmazást fog kérni a vasutak komenciálására.

A vasutak tökéletesítéséhez szükséges két és fél milliárdból a költségvetés egy fillért sem irányoz elő, nem is szabad ezt a költségvetés eszközeivel fedezni, hanem minden lehető el kell követni, hogy külföldi kölcsönt találjunk erre a célra. A minisztérium most dolgozik a vasutépítési programon, amely egy hónap múlva kész lesz és

a jövőben programszerűen fogják építeni a vasutakat, nem pedig ötletszerűen.

A mostani költségvetés nem nyújt elegendő alapot a kifejtett eszmék megvalósítására és új eszközöket kell keresni, melyeket remélhetőleg a pénzügyminiszterrel együtt meg fognak találni. Ami a vitát illeti, hajlandó esetleg személyi kérdésekben további engedelményekre, anyagi téren azonban nem engedhet.

A közlekedésügyi vita

Miletics Vlada radikális különböző módosításokat terjesztett elő a személyi és anyagi kiadások tekintetében, majd **Jovanovics Jován** földmivesspárti kritizálta a költségvetést és hangoztatta, hogy bérbe kellene adni a vasutakat.

Gavriloics Ottó radikális a vasutak állami kezelése mellett foglalt állást és több javaslatot tett a vasutak költségeinek csökkentésére. Így javasolta, hogy a szénbányákat a közlekedésügyi minisztérium vegye át. A szén termelési költsége azonban kétezer dinár, a vasut pedig 3200 dinárt fizet egy vagon szénért.

Javasolta azután, hogy a vasuti park javítására vonatkozólag kössön a minisztérium megegyezést a hazai vagonyárakkal, azok azonnal vegyék az egész vasuti parkot kezelésbe és három-öt éven belül fizessék ki őket. Fedezetül szolgálnának azok a hársszegek, amelyeket a külföldnek fizetnek vagonokért. Követelte a tarifák leszállítását, a vasut függő adósságainak rendezését, a vicinális vasutak kérdésének megoldását és azt, hogy a vasut fizessen rendszeresen a szállítóknak.

Demetrovics Juraj Príbicevicspárti bírálta a miniszter expozéját és végül **Grol Milán** és mások felszólása után a pénzügyi bizottság a közlekedésügyi költségvetést elfogadta.

Radics parasztsöpröt emleget

Zagrebból jelentik: Radics István a horvát Zagorje-beli Zlatar községben, amelynek lakossága túlnyomó részben federalistapárti, csütörtökön népgyűlést tartott. Beszédét **Dicsértessék Jézus Krisztus és Mária!** köszöntéssel kezdte, majd kijelentette, hogy a zagorjei nép a magyar ura-

lom idején is mindig védte a horvát jogokat, nem úgy, mint Szlavónia, amely még ma is uri papucs alatt van. A horvátországi szerbek mindig rendezetlen gondolkodásuk és **Príbicevics** ma ugyanaz akar lenni, ami annakidején **Khuen** volt. Ezután a parasztpolitikát méltatta **Radics**, megállapítva, hogy pártja nem a szerbek ellen harcol. Haragosan jelentette ki, hogy a pártból el kell távolítani mindazokat, akik akadékoskodnak a mai politikájával szemben. A szerb köztársasági párt vezetőit, **Prodanovics Jását**, **Jovanovics Szlobodánt** parádéköztársaságiaknak nevezte.

A megegyezésben elvetették a köztársaságot, de megtartottuk a horvát jellegét — folytatta beszédét **Radics**. — A federalisták mindent elrontottak Beogradban és tőlem várják, hogy helyreülsem a dolgokat. A horvát nép pacifista, de meg akarja védeni az államot, ha valaki megtámadja.

Nemsokára tizezer horvát paraszti megye el tarisznyával, kenyérral és turóval Szerbiába és azt fogja mondani az ottaniaknak: Elismertük a kedvetekért a királyságot, most csináljuk meg Szerbiában ugyanazt, ami a Vajdaságban és Boszniában van. **Őszre országos választások lesznek és ez alkalommal a parasztpártok blokkja kétszáz képviselőt fog kapni és tizenkét miniszteri tárcát. Azután jön majd a nagy parasztsöprő és az urakat kisorsolják a szemétdombra.**

Neudorfer Mirkó tartott ezután beszédét, majd ismét **Radics** emelkedett szólásra és közölte a gyűléssel, hogy **Kosutics Agoston** építésügyi miniszter hivatalba lépésének harmadik napján elrendelte, hogy többé ne legyen kuluk, minden ut állami és a katonaság is segíteni fog az utépítésnél. **Neudorfer Mirkónak** köszönhető, hogy tető alá került az egységes adótörvény és a parasztház többé nem fizet házadót.

Amikor a megegyezés után a királyhoz mentem, azt mondtam: **Felső, a megegyezést azért csináltuk, hogy megvédjük népiünket és az olyan hatalomhoz jusson, amilyen joggal megilleti. Korlátlan hatalma legyen a népnek a községben, végrehajtó hatalma a megyében is és ellenőrző joga a parlamentben. Ha a horvát szövegben mondhattam, hogy a császár nem a mi vérinkből való, de uralkodunk, akkor most, hogy elismertük Felső, ez nem komédia. Mig a tömeg azt harsogta, hogy Eljen a király! Radics az újságírókhoz fordult és így szólt:**

Meg kellett mondani a népnek a teljes igazságot.

Radics ezután visszautazott Zagrebbe.

Diadalmaskodik Briand békepolitikája

A francia külügyminiszternek nagy sikere volt szerda éjszakai expozéjában — Briand a Rajna-tartomány időe ötti kiűritése mellett fog alt állást

Párisból jelentik: Briand külügyminiszternek a kamara külügyi bizottsága szerda éjszakai zárt ülésén elmondott expozéjából a csütörtöki sajtó egyöntetűen megállapítja hogy az expozé nagy sikert hozott Briandnak. A baloldali sajtó szerint

Briand békepolitikája győzött szerdán

és a siker nem tekinthető egészen személyes diadalnak. Kiderül az a nacionalista lapok viselkedéséből is, amelyek nem tudnak érdemlegesen kivetnivalót találni Briand fejtegetéseiben.

Az **Echo de Paris** abban foglalja össze a szerda éjszakai expozé tanulságát, hogy

Briand politikája Németországgal szemben némileg óvatosabb lett,

de azért még ezentul is gondosan kell a külügyminiszter minden lépé-

sét ellenőrizni. A többi lapok kiemelik, hogy a külügyi bizottság ülésén nagy meglepetést keltett az az eddig ismeretlen tény, hogy amikor **Briand legutóbb Genfben Stresemannal tárgyalt, üdvözlő táviratot kapott Párisból a kormánytól**, amelyet az eddigi szokásoktól eltérően minden miniszter aláírt, köztük a nemzeti blokk minisztere, **Marin nyugdíjügyi miniszter is.**

A baloldali lapok különösen fontosnak tartják Briand szerda esti beszédének azt a részét, amelyben kijelentette,

hogy Franciaország nem áll egyedül Európában és minden más politika, mint az engesztelődés Németországgal elszigetelne.

Briand szükségesnek látta, hogy expozéjában nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Németország Locarno

óta lemondott keleten a további erődök építéséről és miután elfogadta azt az elvet, hogy a Népszövetség tovább is ellenőrzést fog gyakorolni a német birodalomban,

ezzel erkölcsileg Németország sokkal jobban le van kötve, mint a katonai ellenőrzés által.

A **Quotidien** szerint Briand részletesen fejtegette a Rajna-tartomány kiűritésének kérdését is és arra hívta fel a külügyi bizottság figyelmét, hogy előbb-utóbb ki kell üríteni a Rajna-mentét, tehát

jobb korábban és önként kiűriteni a Rajna-tartományt, mert ennek felében Franciaország előnyöket szerezhet.

Hangsúlyozta Briand, hogy most inkább, mint valaha, kell, hogy a parlament világosan kimondja, hogy kívánja-e a katonai megszállás fenntartását, vagy célszerűbbnek látja-e a kiűritést.

A locarnói politika szükségképpen előírja, hogy ki kell üríteni a Rajna-területet,

mert egyedül így lehet megalapozni a békét.

Csakazértis!

Chaplin Angliában fog filmezni

Newyorkból jelentik: **Charlie Chaplin** tudvalegőleg megszökött Hollywoodból. Newyorkban most nyilatkozott egy újságírónak és a következőket mondotta:

— A leghatározottabban megcáfoltam azokat a vádak, amelyekkel feleségem engem illet. Heteken át vártam Hollywoodban, hogy feleségem megindítsa a válópert. Minthogy azonban hiába vártam, fogtam magamat, eljöttem Kaliforniából és magam indítom meg a pert. Az egész ügyet feleségem családja mozgatja, mert ezek az emberek a pénzemet akarják, nem pedig a gyermekeimet. **Csak azért se hagyom magam!**

Elmondta még **Chaplin**, hogy legközelebb Angliában fog dolgozni. **Stevenson** novelláját fogja megfilmesíteni és a film címe ez lesz: **Az öngyilkosok klubja.**

Lelőtte

az uccai Don Juant

Berlinben börtönbe vetik az aszfaltbetyárokat

Berlinből jelentik: Neu-Kölnben véres eset történt. Egy pincér születésnapját ülte, amelyre rokonain kívül barátait is meghívta s ott volt az édesanyja is. A mulatozás hajnalig tartott s elsőnek **Rossné**, a pincér anyja, egy özvegyasszony távozott. Allig ment ki, egy ismeretlen ember kellemetlenkedni kezdett neki. Az asszony visszasietett fiáért, aki kiszaladt a folyósóra s ott találta az idegent, aki anyját üldözte. Mivel a felszólításra sem akart távozni, sőt dulakodni kezdett a pincérral, ez revolverrel lelőtte. Mire a súlyosan sebesült kórházba vitték, már meghalt.

A berlini rendőrfőnökség különben az uccán járókelő asszonyok és leányok személyes védelmére az intézkedések egész sorát fogja életbeléptetni, hogy megvédje őket az aszfaltbetyárok tolokodása ellen. Minden nőnek joga lesz szónéklül a legközelebbi őrszemes rendőrhöz folyamodni védelemért, ha az uccán ismeretlen férfi megszólitja és a rendőr tartozik az illetőt ott mingyárt igazoltatni, hogy megindulhasson ellene a büntető eljárás becsületsértés címén. De nemcsak felszólítás esetén tartoznak a rendőrtisztviselők az uccán a nők védelmére kelni. Minden rendőr köteles figyelni, hogy tolokodó férfiak nem alkalmatlanok-e a nőknek s ilyen esetben azonnal igazoltatja a férfit, sőt szükség esetén haladéktalanul be is kíséri. Ha a rendőrtisztviselő valakit előállít, mert az uccán megsértett egy nőt azzal, hogy ismeretlenül tolokodott közelébe, a büntetés tízennégy napig terjedhető fogház és száztöven márká penzbírság.

KISEBBSÉGI ÉLET

A román liberális párt lapja, a Viitorul újabb éles kirohanást intézett az erdélyi magyarság ellen. A lap támadása azért érdekes, mert a cikk megjelenése idején léptek be a liberális párt kolozsvári szervezetébe a magyar pártból disszidált kisiparosok. A Viitorul többek közt a következőket írta: »Maniu Gyula, a nemzeti párt vezére az állam ellen dolgozott, amikor ismert dekretumában a nyelvhasználat terén igen sok engedményt tett a kisebbségek részére. A dekretum kimondta: a hivatalos nyelv a román. A többi nemzetiségek nyelvhasználatát illetően, a kérdésnek a törvény által való szabályozásáig, az 1868-iki törvény marad érvényben. A törvény rendelkezései lojálisan alkalmazandók a legközelebbi rendelkezésig, úgy, hogy az országnak olyan részein, ahol valamely nemzetiség egytől részét teszi ki a lakosságnak, a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban biztosítsák az illető nemzetiség nyelvhasználatának joga. A községi, vallási alapítvány által működő, vagy magániskolákban az oktatás nyelvét az iskolafenntartó határozza meg. Az állami elemi iskolákban az előadás nyelve a községhelyi néptöbbségé, a kisebbségeket illetően, ha legalább annyi tanulóik vannak, hogy egy tanerőt foglalkoztatni tudnak, paralel osztályok alapítandók, hol az előadások az illető kisebbségben levő lakosok nyelvén történik. Az állami középiskolákban az előadás a községhelyi (megyebeli) néptöbbség nyelven történik. Egyetemi oktatásban az illető országrész többségi lakosainak nyelve használandó.«

Az elzász autonomista mozgalom egyik vezéré, Claus Zoru van Bulach bárót a francia bíróság három havi fogságra ítélte, mert pár hónappal ezelőtt felhívást intézett az elzásziakhoz a következő tartalommal: »A francia büntető törvénykönyvhöz addig semmi közünk sincs, amíg Elzász lakosságának meg nem adják a teljes autonómiát. Mi pusztán elzásziak vagyunk és mindent el fogunk követni, hogy Elzász teljes önállóságát elnyerje. Nekünk elzásziaknak nincs szükségünk sem a franciákra, sem a németekre.« A felhívásban a francia bíróság államellenes tendenciát látott és Bulachot hűtlenség címén elítélte.

Hlinka, a szlovák néppárt vezére hosszabb nyilatkozatot tett abból az alkalomból, hogy a néppárt belépett a kormányba. Az érdekes nyilatkozatban a szlovák pártvezér kifejtette, hogy a szlovák néppárt nem mondott le Szlovénia autonómiájáról. »Szlovákország igényét — mondotta — a teljes autonómiára változatlanul fenntartjuk és a kérdés végleges alkotmányos rendezéséig továbbra is a pittsburgi egyezmény marad a magna chartánk, mely, ha elérjük, csak az alap lesz, amelyen tovább fogunk építeni. A legközelebbi napokban a parlament elé kerül a Szlovákország önkormányzatáról szóló törvényjavaslat, amely már a mai formájában is biztosítja, hogy Szlovákország érdekei felett az ország képviselőtestülete, élén az országos elnökkel, kapjon döntő befolyást.« A magyarországról így nyilatkozott Hlinka: »Ebben a tekintetben nem változott álláspontom. Mi az igazság, a jog és a törvény alapján állunk és távol áll tőlünk minden elnemzetlenítési törekvés. Mi egy magyar lélekkel sem akarunk gyarapodni. Megbecsüljük és megvédjük Szlovákország minden gazdasági és kulturális értékét és nem hogy hozzá akarjunk nyulni a nemzeti kincsekhez, hanem ellenkezőleg, csak növelni akarjuk azokat. A magyaroknak azonban fel kell ismerniük, hogy minden érdekük a szlováksághoz fűzi őket, az elvőgre is ma a hegemoniát képviseli, de el kell ismerniük azt is, hogy fegyvertársaik sem lehetnek mások, mint a szlovákok. Szóval nem Prága, hanem Rózsahegy felé kell orientálódnunk, mert aki milyen mértékben részt vesz a kitűzött munkában, annyi jutalomra számíthat.«

A kolozsvári egyetemi könyvtár magyar igazgatóját, dr. Gyalui Farkast néhány héttel ezelőtt nyugdíjazták. Gya-

lui Farkas a bírósághoz fordult és arra való hivatkozással, hogy ő egyetemi tanári rangban van, követelte, hogy nyugdíjaztatásának korhatárát ne 60-ik, hanem 70-ik életével állapítsák meg. Gyalui kérését most tárgyalta a kolozsvári ítélőtábla. Gyalui képviselője a tárgyaláson előadta Gyalui nyugdíjazásá-

nak sérelmes voltára vonatkozó indokait. A kincstár képviselője ezzel szemben azt vitatta, hogy Gyalui Farkas nem tartozott az egyetemi tanári státusba, ő csupán egyetemi tisztviselő és így nyugdíjaztatása miatt nem élhet keresettel. Az ítélőtábla ezek alapján Gyalui Farkast elutasította kérésével.

Lloyd George megvásárolta a liberális párt örökös elnöki tisztét

Egy millió font sterlinget adományozott a pártnak

Londonból jelentik: Az angol politikai körökben nagy feltűnést kelt az a szokatlan politikai vásár, amely Lloyd George és a liberális párt között létrejött és amellyel

Lloyd George megvásárolta magának a liberális párt örökös elnöki tisztjét.

A liberális párt szerdán tartott konferenciáján szankcionálta ezt az üzletkötést, amennyiben elhatározta, hogy

a párt elfogadja a Lloyd George által felajánlott egymillió font sterlinges adományt, amellyel a párt a legközelebbi választások pénztárát alapozza meg.

Lloyd George ehhez az adományhoz azt a feltételt tűzte, hogy a párt az elnöki tisztet végleg ráruházza,

ami meg is történt és a liberális párt szerdai ülésén Lloyd Georgeot választotta meg újból elnökévé.

Megkezdték a Mussolini-féle merényletek bünpöreibek tárgyalását

Miss Gibbont az elmeorvosintézetből átszállították az ügyészségre

Rómából jelentik: Szerdán kezdte meg működését Samma ezredes elnöke mellett a rendkívüli katonai törvényszék, amely a Mussolini elleni merényletek tettesének büntügyében fog ítéletet hozni. A rendkívüli katonai bíróság egymásután tárgyalja le az összes eddigi Mussolini elleni merénylettervek büntügyét és így a bünpörök esetleg néhány hónapot is igénybe fognak venni.

Elsőnek Zamboni—Capello bünpörét tárgyalja a bizottság, amelyre

száz tanut idéztek be és amely ügynek a tárgyalása körülbelül két hétig fog tartani. Ezután a Luzetti-féle merénylet bünpörére kerül a sor, majd Miss Gibbson pöré kerül sorra, amelyben azonban még nem tűzték ki a tárgyalás napját. Miss Gibbson asszonyt, aki eddig elmeorvosintézetben volt, már átszállították az ügyészségre.

Olaszországban nagy érdeklődéssel tekintenek a merényletpörök kiemetele elé.

Amerikai hadihajók összeütközése a kantoniakkal

Macdonald szerint Anglia erőszakkal aligha fog boldogulni Kinában — A pápa Anglia támogatását kéri a kínai katolikus missziók védelmére

Londonból jelentik: Máltai jelentés szerint

szerdán ismét négy angol hadihajó indult utnak a kínai vizekre.

Sanghaiból arról érkeznek hírek, hogy

a kantoni csapatok szerdán több amerikai hadihajót támadtak meg.

amelyek tengerészkatonaszókat szállításra a Jancekiangon felfelé. Az amerikai matrózok harcra bocsátkoztak a kantoniakkal és ágyutűzzel szétkergették a támadókat.

A Daily Telegraph értesülése szerint Vuicsang környékén kínai horodák megtámadtak egy katolikus missziót, felgyújtották a misszió épületét és kórházát, a lelkészeket és apácákat pedig meggyilkolták. A lapok egyébként hivatalos statisztikát közölnek, amely szerint

Kinában ezidő szerint háromszázhuszezer külföldi tartózkodik.

A munkáspárt parlamenti frakciójának vezére, Macdonald volt miniszterelnök a Daily Herald csütörtöki számában részletesen válaszol az angol munkáspárt álláspontját a kínai eseményekkel kapcsolatban. Macdonald szerint

az eseményeken most már aligha lehet változtatni

és ami megtörtént, azt el kell fogadni úgy, ahogy van. A kantoniak Hankaiban most már seramiesetre sem fogják visszaadni az angol negyedét és a külföldi előjogainak visszállításáról most már szó sem lehet.

Erőszakkal aligha fog boldogulni a londoni kormány.

Macdonald végül hangsúlyozza, hogy a munkásság ragaszkodik ahhoz, tegyék közzé haladéktalanul azokat az utasításokat, amelyeket az angol kormány a hankai angol konzulnak adott a kantoni kormánnyal való tárgyalásokat illetően.

Mint Rómából jelentik, Churchill angol pénzügyminiszter szerdán kihallgatáson jelent meg a pápánál, akinél hosszú ideig tartózkodott és akivel elsősorban a kínai eseményekről tárgyalt. A pápa közölte, hogy a kínai katolikus missziók helyzete rendkívül kritikus, talán még kritikusabb, mint a külföldi negyedeké és

a pápa az angol kormány támogatását kérte a kínai katolikus missziók hathatós védelmére érdekében.

Churchill pénzügyminiszter a pápának ígéretet tett arra nézve, hogy Anglia védelmébe fogja venni Kinában a katolikus missziókat.

Pekingből érkező jelentés szerint

Fu-Csinban szerdán zavargások voltak.

amelyek során két angol iskolát és kórházat, valamint egy amerikai templomot és a francia misszió állomáshelyét elpusztították.

A kínai katonai parancsnokság csak akkor lépett fel a zavargók ellen, amikor azok már befejezték pusztításukat.

A zavargások folyamán két ember életét veszítette.

Hankai jelentés szerint a kínai vizeken levő angol flotta főparancs-

noka kiáltványt tett közzé, amelyben felhívja a brit alattvalókat arra, hogy súlyos helyzetükben tart-

sanak ki és bizzanak abban, hogy védelmükre minden lehető intézkedés meg fog történni.

A japán kormány 15.000 embert küldött Tiencsinbe

a japán alattvalók élet- és vagyontbiztonságának védelmére.

Fasiszták kerülnek az olasz követségek élére

Mussolini nagyarányú változtatásokat eszközöl a külföldi képviselők személyzetében

Londonból jelentik: Több angol lapnak Rómából szerzett megbízható értesülése szerint Mussolini a külföldi képviselők személyzetében nagyarányú változtatásokat tervez. A közeljövőben több külföldi követség élére olyan olasz politikus kerül, akinek semmiféle diplomáciai előképzettsége nincs és az új követségek főleg a fasiszta pártszervezetek körül kifejtett működésükkel szereztek érdemeket.

A triezsi fasiszta pártszervezet elnöke, Barducci képviselő a marseille olasz főkonzulátus élére kerül, Tamaro szerkesztő, a Popolo d'Italia egykori bécsi tudósítója a hamburgi konzulátus vezetését veszi át, Romanelli ezredes, aki a magyar proletárdiktatura alatt a budapesti olasz misszió vezetője volt, Barcelonába kerül, Petracci újságíró-képviselő pedig Jeruzsálembé kerül olasz ügyvivőnek.

Február elején

kezd meg működését a szubotical agrárkirendeltség Radics Pavle agrárreformminiszter Szuboticára jön

Az elmúlt évben az agrárügyi minisztériumhoz több panasz érkezett a Vajdaságból különböző agrárügyekben. Különböző hatóságok, dobrovolljac egyesületek és magánszemélyek fordultak beadványaikkal az agrárügyi minisztériumhoz és különböző szabálytalanságokat és törvénytelenéseket hoztak az illetékes ténylezők tudomásra. A sok panaszos levélből és feljelentésekből kitűnik, hogy földet olyan egyének is kaptak a Vajdaságban, akiknek más tartományokban üzetük, földbirtokuk, vagy más foglalkozásuk van. A földosztás első éveiben rengeteg áldobrovolljac rohanta meg az agrárhivatalokat és különböző hamis okmányok és protekcio segítségével ingyen földhöz jutottak.

Radics Pavle agrárügyi miniszter, mint jelentették, elhatározta, hogy a panaszok felülbírlása végett állandó agrárügyi kirendeltséget létesít a Vajdaságban Szubotica székhellyel. Az agrárügyi minisztérium szubotical kirendeltsége, amelynek személyzetéről is gondoskodott már a minisztérium, február elején kezd meg működését és saját hatáskörében, a minisztérium utólagos jóváhagyásával hozhat döntéseket a vitás ügyekben. A kirendeltség főfeladata lesz megállapítani, hogy a törvény szerint kiket nem illet meg a föld és ezeknek parcelláját helyi igénylők között fogják szétosztani.

Mint beavatott helyről értesülünk, Radics Pavle agrárügyi miniszter február közepén személyesen jön el Szuboticára, hogy a kirendeltség vezetőinek a helyszínen utasításokat adjon és meghallgassa az érdeklét körök véleményét.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
bélyegkereskedés Subotica Cirila Metoda trg 5.
(Teréz templommal szembeni sorban).
Nagy választék külföldi bélyegekből. Legújabb kiadású albumok minden nagyságban és katalógusok raktáron. 11374

Tolsztoj Leó unokája

Ursacon él és karrikatúra-rajzolással tengeti az életét

Temesvári-ucca 6. szám. Itt lakik már hónapok óta a világhírű orosz író, gróf Tolsztoj Leónak az unokája, Ilija gróf. Egy újságíró felkereste a száműzetésben élő orosz grótot, aki Versecen karrikatúra rajzolással tartja fenn magát.

— Harmincéves vagyok — mondja Ilija gróf. — Beszélök oroszul, szerbül, franciául, angolul és németül. Édes atyám tisztí pályára adott és fölösleges hangsúlyozni, hogy előkelő környezetben nőttem fel. Az 1918—1921. harcokban küzdöttem és miután helyzetem tarthatatlanná vált, kezembe vettem a vándorbotot. Sok lelki megrázkódás és fizikai önmegtágadás után egy évig bolyongtam, amíg Olaszországba érkeztem. Kína, Japán és Ázsia voltak, meneküléseim állomásai. Két testvérem a krími és kaukázusi harcokban elesett, harmadik fivérem huszonöt éves korában fogott hozzá a tanuláshoz és ma Beogradban okleveles mérnök.

— Mi történt családjának vagyonával?

Elborult arckifejezés árulja el.

— Mit mondjak Önnek erre? ... Koldus lettem... Örülök, ha rozskenyérré telik és ha feleségem nem vállalt volna állást az itteni szerb püspökség irodájában, bizony a legnagyobb nélkülözéseknek lettünk volna kitéve. Születési helyem Toula város Jasznaia-Poljana mellett, birtokunk azonban Kalugán volt, amelyet a bolsevikiek elkoboztak. Volt még egy másik nagyobb birtokunk is melyhez egy Katalin cárnó alatt épült, másfél méter magas kőfallal övezett és ötvenkét szobából álló kastély tartozott. Ez ma teljesen üresen áll.

— Moszkvában lakó nővérem nem mert a birtokra menni, de az ottlakó parasztajjal élénk levelezésben vagyok. Édesanyám Prágában él és minap közölte velem, hogy moszkvai nővérem, aki utával együtt naponta tizenhárom órát dolgozik, végre abba a »szerencsés« helyzetbe került, hogy magának egy pár hócipőt vásárolhatott. Édesatyám Hollywoodban él és a viszonyokhoz mérten elég szépen keres. Egy nagy amerikai filmvállalat szerződtette, ahol a »Feltámadás« és »Karenin Anna« filmek felvételeinél az orosz népmotívumok alapos ismeretét gyűjtöcsözteti. Amerikai emigrációjának első korszakában Leó gróf irodalmi hagyatékából próbált felolvasásokat tartani, de nem tudott zöld ágra vergődni.

— Mikor látta gróf ur utóliára nagyapját?

— 1910. évben három hónappal ha-

lála előtt. Ime ez a kereszt, egyedüli emlékem.

— Miből tartja fenn magát?

Egy rajzmappát tár elének. Úgyes karrikatúrái vannak.

— Mi történt a híres Tolsztoj-könyvtárral?

— A jasznaia-poljanai könyvtárat, mint történelmi emléket, a mai orosz rendszer is gondolja. A moszkvai Tolsztoj-muzeum öre pedig Leó gróf leánya, aki előzetesen hat hónapig le volt tartóztatva.

— Mi a politikai hitvallása, illetőleg

mi a véleménye a szovjetekről?

— Nem politizáltam soha, noha erős és hagyományokon nyugvó dinasztikus érzelmeimet sohasem tagadtam meg.

A gróf elmereng. Jól megfontolva, erősen kihangsúlyozva hirdeti az ő evangéliumát.

— Oroszország monarchia lesz. A mozgalmak irányítója Nikolajevics Nikola nagyherceg, a cári koronára joggal azonban Cyrill nagyherceg aspirál.

Meleg kézszorítás és egy darab orosz rozskenyér jelentik, hogy az audienciának vége van.

Az utlevél és vizumkényszer megszüntetését követelik a nemzetközi gazdasági szervezetek

A kamarák világkongresszusának előkészítő ülése

Londonból jelentik: A nemzetközi kereskedelmi kamarák angol szakosztálya szerdán Londonban ülést tartott, amelynek célja volt a kamarák genfi világkongresszusának előkészítése. Az ülésen Balfour elnökelt és azon mintegy száz kamarai és más gazdasági kiküldött jelent meg.

A szónokok azt fejtették ki, hogy feszült légkörben nem fejlődhetik a kereskedelem, a mai helyzet pedig olyan, hogy

egész Európa egymásra gyanakvó országok társasága.

Minden állam hónapról-hónapra változ-

tatja tarifáját. Ezt az állapotot minden körülmények között meg kell szüntetni és

meg kell szüntetni az utlevél- és a vizumrendszert is.

Azoknak a kereskedőknek, akik más állam területén akarnak bármilyen működést kifejtetni, biztosítani kell, hogy az illető államban szabadon ki- és bejárhassanak és ott kereskedést folytathassanak, sőt szükség esetén le is telepedhessenek.

Mindezeket a kérdéseket az angol kamarák szövetsége a genfi világkongresszus elé terjeszti.

A magyar-olasz közeledés ellensúlyozására tették közzé a francia-román szerződés szövegét

Francia lap Bethlen római utjáról és a magyar királykérdés me oldásáról

Párisból jelentik: A Journal Officielben csütörtökön jelent meg a francia-román barátsági és döntőbírói szerződés szövege. Politikai körökben általában úgy vélik, hogy

a francia kormány a szerződés közzétételével a magyar-olasz közeledési tárgyalásokat akarja ellensúlyozni.

A szerződés közzétételével kapcsolatban a *Homme Libre* kiemeli, hogy milyen fontos politikai szempontból a francia-román szerződés függeléké, amelyben Románia újra kifejezi azt a készségét, hogy

halandó Oroszországgal támadást kizáró szerződést kötni és

Romániának ugyanez a készsége fennáll Magyarországgal szemben is.

A lap felveti azt a kérdést, vajjon Magyarországnak Erdélyre irányuló követelése nem fogják-e megakadályozni Budapestet a román javaslat elfogadásában, mint ahogyan a *Besszarábiára vonatkozó követelések akadályai voltak Moszkvában is az ajánlat figyelembevételének.*

A lap rámutat ezután arra, hogy Bethlen magyar miniszterelnök a választásokon aratott sikere után most jóval fokozottabb nemzetközi tevékenységet fejt ki.

A lap lehetőnek tartja, hogy olasz-magyar egyezmény jött

létre, amely nem csupán kereskedelempolitikai határozatokat tartalmaz, hanem a királykérdésről is rendelkezik.

Nemcsak arról van szó — írja a lap — hogy Fiumét a magyar forgalom helyreállításával fellendítsék, hanem arról is, hogy

a magyar trónra egy magyar herceg kerüljön, aki házasságra lépne az olasz király egyik leányával.

A *Homme Libre* végül foglalkozik Albrecht és Ottó jelölésének kérdésével is, de hozzáfűzi, hogy

a francia külügyminisztérium határozottan megcáfolja azt a feltevést, hogy a francia kormány hajlandó lenne felüggeszteni a szövetséges hatalmak tialmát Ottó trónraültetésével

és általában a Habsburg-restaurációval szemben.

A kuria leszálhitotta

a Roboz-fivérek büntetését

Roboz Imrét tizenkét évi fegyház helyett öt évi börtönre ítélték, Roboz Bélát szabadlábra helyezték

Budapestről jelentik: A kuria szerdán kezdte meg annak a nagyszabású bírói tárgyalásnak a tárgyalását, amelynek vádlottai Roboz Imre és Roboz Béla hírlapírók, akik a kommün után megjelent Pesti Életnek voltak a szerkesztői és akik ellen nemzetgyalás és hűtlenség címén indított az ügyészség eljárást. A Roboz-fivérek, akik már évek óta letartóztatásban vannak, az elsőfokú tárgyaláson annakidején a törvényszék nyolc, illetve öt évi fegyházra ítélték. Az ítéletábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta és Roboz Imre büntetését tizenkét évi, Roboz Bélát pedig tíz évi fegyházra emelte, kimondva, hogy mindkettőn elkövették a nemzetgyalás és hűtlenség bűntettét.

A bejelentett semmisségi panaszok folytán az ügy a kuria elé került, amely csütörtökön hozta meg ítéletét, amellyel megváltoztatta az ítéletábla ítéletét és Roboz Imre büntetését öt évi börtönre és hétszázhusz penzö pénzbüntetésre, Roboz Bélát pedig három évi börtönre szállította le. A kuria Roboz Béla büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését, ami már meg is történt.

Önagsága sétál

It : M. Conroy Tibor

Breuerne, gazdag budai bérkocsitulajdonos felesége, délutánoként gyalog szokott kedves kávéházába sétálni. Mint sejtethető, nem takarékosági szempont, hanem kissé házasságra hajló termete követelte ezt. Páva-járásával is dokumentálta azt a jó véleményt, amely önmagával szemben kialakult benne az évek során.

Sétaközben mindenféle terveket szőtt. Például arról, milyen új divatkreációkkal pukkássza barátait?

Egy gyönyörű őszi napon különösen elgondolkozva sétált s kissé szórakozottan fogadta szembejövő ismerősök hódolatos köszöntését. Az elmúlt nyári szezonra gondolt. Ab-bázára, ahol az őszi divat korai bímbózását aratta s most, Pesten, csak csokorba kell fogni s kész az eredmény. Mindenkit megelőz.

Azon tűnődött, hogy lehetne új estélyi ruhára néhány millióskát szerezni. Férje az utóbbi időben, bár egyébként kedvesebb s előzékenyebb volt, mint valaha, kissé fázott minden kiadástól. Breuerne tudta, hogy a bérkocsivállalat némi nehézségekkel küzd, de azért persze arról is meg volt győződve, hogy gonosz szivtelenség volna, ha férje meg merné tagadni azokat a kiadásokat,

amelyeket ő szükségeseknek tartott.

Ezzel és efféle problémákkal bibe-lődött Breuerne nem éppen rózsás hangulatban s abban a pillanatban, amint átvágott egy téren, éppen az orra előtt valami munkásemberele szép csendes lecsúszott a kövezetre, de oly lassan s látszólag oly flegmatikusan, hogy Breuerne tofján akadt a szó.

Ezelőtt észre sem vette ezt az embert, általában nem szokta »észrevenni« a járókelőket, kivéve, ha nem normálisan viselkedtek. Nos, az valóban furcsa és kissé szokatlan látvány, ha valaki fényes nappal s még hozzá ily szép őszi napon egyszerűen leereszkedik a kövezetre, aztán ülőhelyzetéből hirtelen fekvőhelyzetbe kerül, de úgy, hogy a feje koppan a villamossinen.

— Vajon elesett-e? Vagy talán öngyilkos akar lenni? — cikkázott át Breuerne agyán.

Következő pillanat: Villamos kanyarodott a térre, jó tempóban. Breuerne azonnal átlátta a helyzetet s abban a maga jelentőségét.

Harsány hangon kiáltott a villamosvezető felé:

— Vigyázat! Fékezni!

Divatos ernyőjét föltartotta, mintegy jelezve, hogy tilos az út. A villamos megtorpant. Pár járókelő azonnal ott termett a szerencsétlenség színhelyén. Valaki fölemelte a

boldogtalant, ki mozdulatlan, sőt mereven feküdt a hátán, feje a sinre lógott, ökle pedig görcsösen összeszorult.

Hamar ott termett egy rendőr, járdára vonszolták a nyomorultat, a villamos pedig elindult s vigan csilingelve tünt el a házrengetegben.

A rendőr most már ráért a szerencsétlen emberrel foglalkozni. Emelgette a fejét. A tömeg kíváncsian s tétlenül bámulta az élesztgetési jelenetet.

A nyomorultnak habzott a szája.

— Biztosan epileptikus — jegyezte meg Breuerne.

— Szivbajos — mondta a rendőr.

A szerencsétlen ember arcát gyötrelmes erőfeszítés barázdálta. Vonaglott. Tanácsadók sereglettek. Meredt szemmel falták az ingyen szenzációt. A szegény ember még mindig összeszorította öklét, oly emberfeletti erőfeszítéssel, mintha valami vasrudat akarna elhajlítani.

— Fel kell feszíteni az öklét — tanácsolta valaki a beteg fölé hajolva.

A rendőr kissé zavartan felelt:

— Én meg azt tanultam, eltörök az eskóros ember ujjá, ha feszegetik.

Vitatkoztak.

— Víz hozzanak neki — mondta egy ur indignálódva.

— Vízet?

— Persze. Az nem árt.

— Biztos?

Senki sem tudta biztosan.

— Telefonáljanak a mentőknek — hangzott az újabb tanács.

— Nem veszik föl. Nincs olyan baja. Szivbajost nem vesznek föl.

Ezt a rendőr mondta.

A szerencsétlen ember arca kismult egy pillanatra. Szemét ugyan most sem lehetett látni, de Breuerne így is fölismerte. Ez az ember az uránál volt kocsis, de a háboru után elbocsátották szivbaj és idegsokk címen.

Ezt majdnem határozottan állithatta volna Breuerne. Ez az ember azonos azzal, aki a szolgálatában volt.

De mennyit kellett volna magyarázni, hogy ezt a véletlent megértse a körülálló tömeg. És minek? Hogy rámfogják: én vagyok az oka? — gondolta Breuerne.

Milyen kényelmetlen helyzet. Valóban ömiatta bocsátották útjára a beteg kocsis. De hát tehet-e róla?

Ezen már nem gondolkozott. Megelégedett azzal, hogy ezuttal nyilván ő mentette meg.

Távozott a szörnyű járdáról. Az izgalomtól remegve lépegetett. De erőt vett magán. S hetykén, sietve indult a legközelebbi standhoz, belevetette magát a férjének egy kocsiába s elegánsan folytatta útját a kedvenc kávéház felé.

NAPRÓL NAPRA

Szubotícira befutott
a szoknya-nadrág

A szoknyanadrág réme már régen kísért. A férfias nők aggasztó elszaporodása magában viseli egyben az új toalet-problémát is. Érdekes: Párisban még nem kezdtek el, de Szubotícán már megjelent az első nadrágos nő. Nem azokra a tisztos matrónákra gondolok, akik ilyenkor télviz idején magukra húzzák a kis parchet nadrágoéskájukat is, hanem az ugynevezett jótársaság gyöngyére, szemefényére, csillagára, a

nagyságos asszonyra, aki ma dében önfelédten végiglejtett a korzón. Az édes bugyogó közbümlatot kellett, ám-bár a hosszú prémes bunda sokat elakart a nem mindennapi látványból. De ami tárva-nyitva maradt, az is tiszta haszon.

Mit bámul ugy, mint borjú az újkapura! — rivált rám öngyűsége kedves barátom és én elszégyeltem magam. Elvégre igaz van, hisz a cirkuszban teljes cowboy dresszes nőket is láttam, meg halfarku nőt pikkelyekkel, meg kétféjú leányt a rue Pigalleon, amiken abszolúte nem csudálkoztam, minnek tűnődjek hát egy unatkozó vidéki asszony selyembugyogóján?

Délután a Korzó cukrászdában láttam viszont, krémeseibe merülve és egy urba, aki a krémeseiket finanszírozta. Nincs kizárva, hogy a férje volt.

A bricseszem snájdigul áll — mondta a jó Mannheim bácsinak, aki magasabb üzleti szempontokból élénken helyeselt.

Hogy honnan vette ezt a prima fazont! — álmélkodott Hódingerne a sötét kis uccából.

A sógorom hozta Párisból — jelentette ki a nadrágos nő, aki a kreációját féltette és ezért nem volt szíve bevallani, hogy a Femina karácsonyi számából kopírozta ki. Igen, bármily lihetetlen hangzik is, itt, a messze pampákon élnek asszonyok, akik lépést tartanak, sőt egy lépéssel mindig előrébb vannak a nyugateurópai városok divatinkvizitorainál, akiknek orákulumait jobban betartják, mint a szentírást. A háztartást elhanyagolják, a gyereket elhanyagolják, a gőzfürdőt elhanyagolják, csak a szabászat iránti misztikus, rabszolgai lelkesedésük nem lohad soha. Ezzel az éber, konok, tűzőn-vízen keresztül hatoló kitartással csudákat lehetne tenni, tornyokat emelni, városokat a semmiből és olajat fakasztani a kősziklából.

— Ismét divatos lesz a plöröz.

— Lehetetlen!

— De ha mondom. És a hátulgombolós kombiné a lilla stráffal.

— Örület! Hogy ezt én még nem hallottam.

— Pedig már az egész városban beszélük. A vádlóra rókaprém jön és rózsaszínű lakodulark.

— Gyönyörű ez a maga nadrágja. Hőzentrágerrel viseli?

— Nem, közönséges nadrágszíjjal.

— Hány lyukra jár?

— Nem olvastam meg. Mit gondolt, nem állana jól hozzá egy lovagló korbács is?

A barátó szakértelemmel vizsgálta.

— Nem stílusos. Inkább egy kancsu-

ka. Ótágu. Igen dekoratív.

Helyes, ez tényleg stimmelne. Egy jó, erős korbács. De nem a kezébe az öngyűsőségének, hanem máshova... Huszonötös adagolása. (—)

Fel akarják támasztani
a francia baloldali kartelltCaillaux a francia kormány pénzügyi
politikája ellen

Párisból jelentik: A radikális és radikális-szocialista párt végrehajtó bizottsága csütörtökön ülést tartott, amelyen kimondták, hogy a szenátusi választások eredményére való tekintettel

szükségessé tartják a baloldali kartell újbóli feltámasztását. Az ülésen megállapították a locarnói politika folytatásának szükségességét is.

Párthiveinek kívánságára felszólalt az ülésen Caillaux is és jellemezte a mostani pénzügyi politikát.

— Nem habozok kijelenteni — mondotta Caillaux — hogy tisztá örület reményéseket ér-

resztelni a közönség széles rétegeiben, hogy a frankot sikerülni fog régi értékére visszaállítani.

Amit ezidőszent pénzügyi téren csinálnak, olyan, mintha méter-szalagnak kaucsukot használnának, amelyet úgy lehet nyújtani, ahogy az ember akarja és ezzel akarják mérni a napi árfolyamokat. Végre szolid és teljesen szilárd mértékre kell átérni.

Caillaux követelte, hogy a választói reformot hajtsák végre, hogy a katonai szolgálati időt egy évre száltsák le és a szociális biztosítást vigyék keresztül.

Petrovics Milivoj
a választások tisztaságáról

A bácskai főispán táviratot intézett a belügyminiszterhez Pernar ál amtitkár vádjairól — Kijelölték a szavazatszedő helyeket Noviszadon

Szomborból jelentik: Petrovics Milivoj bácskai főispán csütörtökön reggel táviratot intézett a belügyminisztériumhoz. A távirat Pernar államtitkár állítólagos nyilatkozatával foglalkozik. A Vreme szerdai száma ugyanis bejelentette, hogy Pernar Iván államtitkár a Dom legközelebbi számában nyilatkozatot fog közzélni a vajdasági állapotokról és ebben a nyilatkozatban megállapítja, hogy a Vajdaságban a magyar nemzetiségű választókat terrorizálják. A Vreme azt is közli, hogy Pernar — nyilatkozata szerint — beszélt a kormány egyik expozensével is vajdasági útja alkalmával és az úgy nyilatkozott előtte, hogy határozott utasítása van a belügyminisztériumtól, hogy ha kell, még golyók átömlesztésével is a radikális párt győzelmét kell biztosítani.

Petrovics Milivoj főispán a belügyminiszterhez intézett táviratában közli, hogy ő valóban beszélt Pernar államtitkárval, azonban akkor kijelentette előtte, hogy úgy az ő intenciója, mint a kormány utasítása az, hogy terror nélkül kell keresztül vinni a választásokat. Amennyiben Pernar államtitkár a Domban közzétett nyilatkozatát órá vonatkoztatná, kijelenti, hogy beszélgetésük során erről nem volt szó, sőt határozottan hangsúlyozta ekkor is, hogy minden terror nélkül fogják a választásokat levezetni.

Választási funkcionáriusok
Szomborban

Szombor város kizsálesztett tanácsa csütörtökön délelőtti közgyűlést tartott, amelyen kijelölték a választási funkcionáriusokat. Ezeknek névsora a következő:

I. választóhely: elnök: dr. Bugarszki Koszta, helyettese Masirevics Sztankó, tagok Bikár Vása és Klajics Brankó.

II. választóhely: elnök: dr. Rajics Tamás, helyettese Kozaderovics Dusan, tagok Bucunjak Milán és Kovacsics Zsivkó.

III. választóhely: elnök: dr. Abramovics Iván, helyettese Gradics Vitomir, tagok Lugumerszki Szvetozár és Logo Károly.

IV. választóhely elnök: Jagetic Jován, helyettese Prodanovics Szvetisláv, tagok Sztokov Mija és Blajkovics Vlada.

V. választóhely: elnök: dr. Nikolics György, helyettese Bikár Sztován, tagok Bucicsevics Gyókö és Kuzman Mitó.

VI. választóhely: elnök: dr. Lukics

Mirosláv, helyettese Vukicsevics Vojkó, tagok Eretics István és Njanjatov Milán.

VII. választóhely: elnök: dr. Masirevics Mihály, helyettese Gradics István, tagok Nenadov Mita és Tucakovics Pál.

VIII. választóhely: elnök: dr. Gergurov Pál, helyettese Gronics Vladimír, tagok Hódosi Lajos és Csapdasics Tamás.

IX. választóhely: elnök: dr. Rapp András, helyettese Sztoliscs István, tagok Parcsetic Sándor és Szekulics Milán.

X. választóhely: elnök: dr. Frey Imre, helyettese Kapetanovics Nikola, tagok Pelagics Nikola és Parcsetic Antal.

XI. választóhely: elnök: dr. Panic Szvetozár, helyettese Katyanszki György, tagok Zubkovics Tósa és Kelscsán Iván.

XII. választóhely: elnök: dr. Tapavica Simon, helyettese Konjovics Antal, tagok Kovacsics Uros és Kuntics Sándor.

8507 választó van Szomborban

Szomborban most került nyilvánosságra a választói névjegyzékek kiigazításának eredménye. Összesen 189 új választót vettek fel a névjegyzékbe és így a szombori választók száma 8507.

Véres Pribicsevics-párti
gyűlés Szerb-Íteben

Becskekről jelentik: Izgalmas és véres népgyűlés volt szerdán Szerb-Íteben községben. A Pribicsevics-párt rendezte a gyűlést, amelyen megjelent Boskovics Dusan pancsevói nemzetgyűlési képviselő és dr. Dosen Vojisláv, a becskekeri független demokrata párt vezetője is. Amikor Boskovics Dusan meg akarta kezdeni beszédét, nagy lármá keletkezett s a képviselő nem juthatott szóhoz. Botok emelkedtek a levegőbe és a támadók le akarták rombolni a tribünt. Dr. Dosen felindultan ezt kiáltotta a hadonászó emberek felé: Engem tüss meg, ha mersz!

A politikusok kénytelenek voltak visszavonulni Rajics Velimir földbirtokos házába. Az udvaron, ahova százötven ember fért be, újból megkezdtek a népgyűlést, de az uccára szorult tömegben csakhamar verekedés tört ki, amelyben számosan megsebesültek. Egy trombitás zenészt a nagy kavargásban összetapostak, úgy hogy léhollan került elő.

Radikális-magyar gyűlés
Novi-Íteben

A radikális-párt és a magyar párt csütörtökön Novi-Íteben rendezett gyű-

lést a nép lelkes érdeklődése mellett. A radikális-párt részéről Rajics Tósa képviselő, a magyar párt részéről Kelemen János újságíró tartott beszédet.

Röpirattámadás a becskekeri
radikális párt elnöke ellen

Becskekről jelentik: A becskekeri uccákon csütörtökön pirosszínű röpcédulát terjesztettek, amelynek címe: Nyílt levél Beslics Nikolához.

A röpirat, amely szerzőjeül Katyánszki Márkó mérnököt tünteti fel, kortestámadás Beslics Nikola, a becskekeri radikális-párt elnöke ellen, de semmi komoly vádat nem tartalmaz. Állításai közül a legsúlyosabb az, hogy Beslics a háború előtt került a szerbek társaságát. Felszólítja Beslicset a szerző, hogy támadásáért perelje be a bíróságnál.

Katyánszki Márkó, aki nemrég mondott le városi mérnöki tisztségéről, utóbb újra pályázott az állásra és mostani támadását nyilván abban a hiszemben követte el, hogy Beslics az, aki megakadályozza a város szolgálatába való visszatérését. Mint értesülünk, Beslics Nikola teljesíteni fogja a röpiratíró kívánságát és bíróság elé állítja Katyánszkit.

A noviszadi szavazóhelyek
beosztása:

Noviszad polgármesteri hivatala közölte a tíz noviszadi szavazóhelyiség beosztását. Eszerint

az I/A) szavazóhely a beltéri római katolikus népiskolában lesz és ott az A és B betűkkel kezdődő választók szavaznak.

A II/A) szavazóhely a fiugimnáziumban, a Zmaj Jovanovics-uccában lesz. Választók D, J, Gy, U és F betűk.

A III/A) szavazóhely a Buza-téren lévő elemi iskolában. Választók O, P betűk.

A IV/A) szavazóhelyiség a református elemi iskolában. (Ustavska-ucca 39.) Sz és T betűk.

Az V/A) szavazóhelyiség a szalajka Kajmakcsalanszka-ucca 22. alatti iskolában lesz és ott az Ny, R, Ty, Cz, H, Cs betűk és az összes klisszai választók — tekintet nélkül kezdőbetűjükhöz — szavaznak.

Az I/B) szavazóhelyiség a Futaki-ucca 19. szám alatt lévő zsidó iskolában lesz. Választók V, G, Cs, Ly betűk.

Az II/B) szavazóhelyiség a Nyeguseva-ucca 20. szám alatt lévő leánygimnáziumban lesz. Ott a K. és L. betűkkel kezdődő választók szavaznak.

A III/B) szavazóhelyiség az Almási-ucca 13. szám alatti iskolában van. Ott az M betűkkel kezdődő választók szavaznak.

A IV/B) szavazóhelyiség a Jan Kolarevics 6. szám alatt lévő evangélikus iskolában van elhelyezve és ott az E, Zs, Z, J, N, S és DZs betűs választók szavaznak.

Az V/B) szavazóhelyiség a mali-jaraki iskolában van és ott a cseneji választók szavaznak.

A választásokig szünetel
a noviszadi adókvetés

A noviszadi adókvető-bizottság működése a választások utáni időkhöz szünetel. Ez alatt adóvégrehajtások nem lesznek.

Radikális-magyar párti
népgyűlés Szrbobranban

A radikális-párt és a magyar párt január 16-án nyilvános népgyűlést tartott Szrbobranban a Kiss János-féle vendéglő udvarán. A gyűlésen mintegy ötszáz főnyi közönség vett részt.

Szenczi Pál, a magyar párt ügyvezető alelnöke üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót Pavlovics Sztójának, a sztaribecseji járás radikális-párti listavezetőjének, aki ismertette a radikális-párt történetét és működését meg alapításától mostanáig. Utána dr. Balassa Pál, a sztaribecseji járás radikális-párti jelöltje mondott beszédet. Beszédében azt fejtette, hogy mért kell a magyarságnak a radikális-párttal egy uton haladnia. Dr. Sifacsics Jankó országgyűlési képviselő ismertette a tartományi gyűlési képviselők hatáskörét.

A gyűszű-szállamosok

Pat: ovoszelón elfogták a szenta—novisadzi vonat szerencsejátékosait

Petrovoszelóról jelentik: A petrovoszelói rendőrség szerdán reggel kézre kerítette azokat a szerencsejátékosokat, akik a Szenta—Novisad-i vonalon rendszeresen fosztogatták az utasokat. A szerencsejátékosok nyomára Jáger Antal petrovoszelói könyvkereskedő vezette a rendőrséget.

Jáger szerdán reggel Szentárói Petrovoszelóra utazott. Abban a kocsiban, amelybe szállt, négy fiatalember is tartózkodott, akik közül az egyik három gyűszűt vett elő és játszani kezdett vele.

— Na most melyik alatt van a borsó? — kérdezte társaitól oly formán, mintha először beszélt volna velük életében. Egy kis idő múlva a másik fiatalember azt mondta:

— Na erre a gyűszűre tesztek száz dinárt — és azzal a pénzt nyomban elő is vette.

Felemelte a gyűszűt és a borsó valóban alatta volt, mire a gyűszűs kifizetett száz dinárt a nyerőnek. Jáger érdeklődni kezdett a játék iránt, amellyel ilyen könnyen lehet pénzt keresni. Rövid habozás után elővett kétszáz dinárt és rátette az egyik gyűszűre.

— Az alatt — van mondotta és természetesen rosszul, mert nem az alatt volt. A gyűszűs zsebre vágta a kétszáz dinárt és társával tovább játszott.

Jágert bántotta, hogy lépre csalták és amint a vonat megérkezett Petrovoszelóra, felhívta a vasuton szolgálókat teljesítő rendőr figyelmét a gyűszűs társaságra. A rendőr mind a négy fiatalembert leszállította a vonarról és bekísérte a rendőrségre, ahol egyikük beismerte, hogy ő a gyűszűjátékos. Budics Frányónak hívják, rendes foglalkozása nincs. A többiek tagadták, hogy társai Budicsnak, a rendőrség azonban ennek ellenére valamennyiüket letartóztatta és megindította ellenük az eljárást.

Ösztöndíjat ad

a sztaribecseji katolikus hitközség a magyar tanítónövendékeknek

Biztosítani kell a tanítói utánpótlást a magyar tannyelvű iskolákban

Sztaribecsejről jelentik: Nagyjelentőségű határozatot hozott legutóbbi ülésén a sztaribecseji római katolikus hitközség. A hitközség elhatározta, hogy évi költségvetésébe mindenkor felveszi az adóalap egyszázalékának megfelelő összeget, amelyből egy magyar fiút foglalkoztatni a tanítóképző elvégzésében. Elhatározta még, hogy a kerületi esperesek után megkeresik az összes magyar nyelvű katolikus hitközségeket és felhívják őket hasonló határozathozatalra és a teendőik egyöntetű megbeszélésére.

A határozat meghozatalára az készítette a sztaribecseji katolikus hitközséget, hogy az állam, amely az összes vajdasági iskolákat átvette, nem gondoskodik arról, hogy a magyar tanítói utánpótlása ne szűnjék meg. A tanítóképzőkben kizárólag szerb nyelven tanítanak és a magyar ifjúság nem vállalja az idegen nyelven való tanulás hátrányát az amugysem sok jóval kevesebbet tanító állásért.

Már a háború előtti Magyarországon is ingyenes internátusi helyekkel és más kedvezményekkel kellett arra serkenteni az ifjúságot, hogy tanítóképzőbe iratkozzék be. Kedvezményeket most legfőképpen a szláv növendékek kapnak, a magyaroknak pedig külön nyelvi és egyéb nehézségeket kell leküzdeniök. A helyzet már most is az, hogy a magyar tanítási osztályokba szerb és orosz tanítókat neveznek ki, mert a pályázatra nem akad magyar jelentkező.

A jövő generáció már nem tanulhat magyarul, ha nem sikerül arra ösztönözni az ifjúságot, hogy tanítónövendékek legyenek. A sztaribecseji hitközség reméli, hogy ha a többi magyar nyelvű is

egyházközségek — akár katolikus, akár református, vagy zsidó — hasonló határozatot hoz, akkor a magyar tanítóképzés kérdése meg volna oldva. Ha a kezdet nehézségein túl vagyunk, lehet-

seges lenne valamelyik hazai tanítóképző mellett magyar internátust létesíteni, ahol a tanulás ideje alatt ingyen ellátást és esetleg ösztöndíjat kapnának a magyar tanítónövendékek.

Folytatódni fognak Budapesten a jugoszláv-magyar tárgyalások

Markovics Lázár dr. volt igazságügyminiszter a jövő héten Budapestre utazik

Beogradból jelentik: Hóry András beogradi magyar követ — pár nappal ezelőtt — Budapestre utazott és Valkó Lajos magyar külügyminiszterrel megbeszélést folytatott. A beogradi követ budapesti tanácskozásai összefüggésben álltak a jugoszláv-magyar szerződés tervével, valamint Jugoszláviának Magyarországhoz való viszonyával, melyről az utóbbi időben sokat írtak a világsajtóban.

Hóry András 28-ikáig marad Budapesten és ez idő alatt Budapestre utazik Markovics Lázár dr. volt

igazságügyminiszter, aki hír szerint tárgyalásokat kezd az illetékes magyar tényezőkkel. Markovics szerdán, 26-ikán indul a magyar fővárosba, ahol pár napot fog tölteni.

Beavatott körök véleménye szerint a volt igazságügyminiszter budapesti látogatása alkalommal Nincstics volt külügyminiszternek Bethlen miniszterelnökkel a Népszövetség júniusi ülészakán megkezdett tárgyalásait fogja befejezni. Más oldalról az a vélemény, hogy Markovics Lázár utja Gratz Gusztáv beogradi látogatásával áll összefüggésben.

A handlovai próféta

Zányi Gábor, a vallási Bicsérdy — Az „ujfászületett férfiak és nők testülete” — Zányi, mint, a mennyei birodalom örököse

Handlova, (Szlovénia) január 12.

Zányi Gábor Istennek elég egyszerű teremtménye. Polgári foglalkozása: bányahivatalnok Handlován, Nyitramegyében. De prófétai elhivatást érez magában és ebben a mindinkább nagyobbodó tízezer lakosú bányavároskában meglehetősen viharokat vetett már prófétai és sektáriánus működésével. Egyike ő ama nagyon érdekes lelki alkatu egyéneknek, akik az Európát megrendített különféle viharok után beugrobogódtak lelkükbe és az intenzív lélekbenézésből várják az individuum és az egyetemesség lelki megromlásának meggyógyulását; egyike ama tiszta Krisztusságot prédikáló prófétáknak, akik a háború utáni Európát, de különösen Németországot és Közép-Európát szinte elárasztották. Mindenesetre érdemes őt, lelkületét és tanait meghallgatni. Én meghallgattam a handlovai szénbánya irodahelyiségében. Hallgassák meg Önök is. Ime:

(Van-e templomuk?)

— Nem, mert Isten kézzel csinált templomban nem lakik. Isten lakóhelye az ember szíve.

(Nagyon érdekelné az Ön lelki fejlődése egész a prófétaságig, illetve a szekta alapításig.)

— Én vallásos katolikus szülők gyermeke vagyok; vallásos katolikus nevelést kaptam és azt hittem, hogy vallásom az egyedüli üdvözítő vallás. És nem tudtam, hogy a vallás és az istenben való hit között különbség van. Mert az ember lehet vallásos és istentelen. De egy istenismerő nem lehet istentelen. Gyermekekorom óta kerestem az isten útját, sok vallásos könyvet olvastam, de ezen az uton nem jutottam el az igazság ismeretéhez. Ájtatos katolikus voltam és vagyok ma is, de kimenekültem a holt formákból. Az isten ismerte szívem vágyát, hogy nem szeretem a holt formákat és hogy a lényegbe akarok hatolni és teljesítette szavam szerinti ígését, hogy: aki keres, az talál. Az isten szavának világosságában ismertem meg magam, mint elvesztett bűnöst és azt is, hogy lelkem üdvösségéért sem én magam, sem senki e világon nem tudok, illetve nem tud semmit tenni. Meggyőződtem arról is, hogy az isten nem is kívánja az embertől, hogy üdvösségéért tegyen valamit, mert »Ugy szerette isten a világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy mindenki, aki hisz benne, el ne kárhozzék, hanem örök élete legyen.« (János Evang. III. 16.) Ma már hiszem, hogy általmentem a halálból az életbe, mert Krisztus engesztelő áldozat az én bűneimért, ő vitte fel bűneimet testével a fára és eleget tett érte az isten igazságosságának. Ezt bizonyítom és hirdetem saját meggyőződésem és tapasztalataim alapján mindenkinek, akik

ki másban üdvösség, mert nem is adatott az ég alatt az embereknek más név, mely által lehetne üdvözülni. (Apostolok cselekedetei IV. 12.) Mert »Ő Róla az összes próféták tesznek tanubizonyoságot, hogy bűneinek bocsánatát veszi mindenki, aki hiszben Ő benne.« (Apostolok Cselekedetei X. 43.)

(Hogy nevezik a szektájukat?)

— Nekünk nincs nevünk. Mindentélenkép csufolnak minket, azonban mi mindenben az új testamentum szerint igyekszünk igazodni. Csufolnak minket baptistáknak meg adventistáknak, de mi egyik sem vagyunk, semmi közünk ezekhez. Az emberek adnak nekünk nevet, de mi nem adunk mást, mint azt: isten megváltott gyermekek. Mi bibliai keresztelést végzünk, vízbemártással, alámerítéssel. Mi mindenkivel igyekszünk csendben, békében, jóviszonyban lenni. Szeretjük elenségeinket. Mert ha csak azokat szeretnők, akik nekünk jól akarnak, akkor vajon miben különböznénk a pogánytól? Mi azokért is imádkozunk, akik nekünk rosszat akarnak.

(Szervezetük, hivatásuk?)

— Krisztus az egyház feje és mi az ő testének tagjai vagyunk. Hívóinket nem mi, emberek, hanem Krisztus Urunk tartja össze. Ugynevezett szervezetünk nincs. Az egyedüli összetartó erő és a mi egyedüli szervezetünk: az új testamentum. Nem mi választottuk őt, hanem ő választott minket. Nincs egyházi szövetségünk, vagy szervünk; úgy az egyesek, mint minden egyes testület saját maga felelős Istennek. Mi az ujfászületett férfiak és nők testületét alkotjuk. Természetes, hogy keresztények vagyunk. A hívők az Ur Jézus nevében gyülekeznek imához, hálaadáshoz s hitben való kölcsönös művelődéshez és az evangélium hirdetéséhez. A hívőknek nincs emberi, lelki fölöttesség, mert maga Krisztus a fölöttesség. A világnak és bűnös gyönyöreinek nem akar többé élni, hogy mindenben szentek legyünk és ezért nem is tartunk közösséget sem a világ, sem ama testvérekkel, kik nem élnek rendesen. A hívők elvetnek minden más elnevezést, melyekkel őket az emberek megakarják jelölni, kivéve azt, hogy keresztények vagy testvérek, mert bizonyosak benne, hogy isten nem ad nekik másféle nevet. A hívők mind istennek papjai. Minden vasárnap összegyűlünk a kenyértöréshez és ünnepezzük a megváltás emlékét, hálát adunk kegyelméért és örömmel említjük dicsőséges jövetelét.

(Igaz, hogy a kommunista bányászok közül regratulálnak a hívők?)

— Nem igaz! Kommunisták nincsenek közöttünk, mert aki Krisztusban hisz, az

nem szorul más egyletre vagy közösségre. Nekünk a kommunistákhoz semmi közünk. Mi ellenkezőleg, hirdetjük testvéreinknek, hogy érdeklődjenek lelki sorsuk iránt a siron túl és térjenek isten útjára. Hozzánk hiába csatlakozik valaki, mi nem gyűjtünk hívőket, mi csak azt akarjuk, hogy mindenki Jézus Krisztushoz csatlakozzék.

(Támadások, viharok? A »Zányiánusoknak« a katolikus egyházból történt kilépése miatt erős viharok voltak.)

— Igen. Voltak. Mint ahogy Krisztus követőit és hirdetőit minden korban támadták.

Végül ezt mondja Zányi Gábor próféta, igehirdető és köszönbányái hivatalnok és 6 gyermekes családapa, ke-netteljesen:

— Én a mennyei birodalom örököse vagyok, mert bár szegény vagyok, annyi embert gazdaggá tehetek.

Egy köszönbányái kollégája, aki azonban nem Zányi-hívő, ezt mondja a Zányival való beszélgetésem után, de még az ő jelenlétében:

— Ilyen boldog ember kevés van. Nagyszerűen alszik, megelégedett és senki semmivel meg nem bánthatja, mert mindenkinek, aki megbántja, azonnal, nyomban megbocsát.

És Zányi Gábor, a handlovai sektáriánus próféta, családapa és prózai bányahivatalnok boldogan mosolyog kollégája diagnózisán, mellyel teljesen egyetért. Kérdés azonban, nem kellene-e ezt a kissegyoldalú diagnózist eggyel és mással kiegészíteni? Már hiába, az adóhivatalnokok (Bicsérdy) meg a bányahivatalnokok, úgy tetszik, a mi zavaros korunk »megváltói«.

Gömöri Jenő

Egy zagrebi kereskedő megelőzte Zeppelin gróft

Schwarz Dávid halálának harmincadik évfordulója

A napokban volt harminc éve annak, hogy Bécsben meghalt Schwarz Dávid zagrebi kereskedő, Schwarz Vera, a világhírű berlini operaénekesnő anyja. Csak kevesen tudják, hogy Schwarz Dávid volt Zeppelin gróf közvetlen elődje a kormányozható léghajó feltalálásánál.

Schwarz Dávid régi zagrebi kereskedő családból származott. Beteges volt s hogy a kényszerű semmittevést elviselhetőbbé tegye számára, matematikával és fizikával kezdett foglalkozni. A kormányozható léghajó problémája kötötte le egész figyelmét s hosszas számítások és próbálgatások után sikerült neki újfajta alumínium öntvényből merev gázcellákat konstruálni. Egész vagyona feláldozásával megszerkesztette az első kormányozható merevrendszerű léghajót és bemutatta az akkori k. u. k. hadügyminisztériumnak. A hadügyminisztériumnak tetszett az ügy, teljes elismerését fejezte ki Schwarznak, de kijelentette, hogy a szükséges milliók nem állnak rendelkezésére.

Az ügyről tudomást szerzett az orosz kormány is, mely Szent Pétervárra hívta meg Schwarzot. Az osztrák hatóságok engedélyével ki is utazott oda és bemutatta találmányát, mely általános tetszést aratott. Ugyanaznap azonban máris értesítette egy barátja, hogy valami veszély fenyegeti, mire Schwarz éjjel megsemmisítette modelljét és elutazott. Viszszatért Bécsbe és továbbhaladt a feltalálók kálváriautján. Nem tudott sehogysem finanszírozót találni s magánvagyonára roncraiból még csak új modellt sem készíthette magának. Sok kísérletelés után végre a Berg-féle stuttgarteri alumíniumgyár késznek nyilatkozott, hogy felépíti az első Schwarz-féle kormányozható léghajót s a tervhez hozzájárult a német kormány is. Az erről szóló távirati értesítést 1897 január 23-án kézbesítették ki Schwarznak és ugyanaznap a feltaláló szívszélhűdésemben meghalt. Váratlan szerencséje feletti öröme ölte meg.

Tíz év múlva felszállt az első Zeppelin. Ugyanazon tervek szerint épült mint Schwarz modellje. Zeppelin most örök név a technika történetében, Schwarz Dávidot pedig még Zagrebban is elneveztek...

— A szubotical filharmónikus társaság alakuló közgyűlése. A szubotical filharmónikus társaság tagjaiul oly nagy számmal jelentkeztek, hogy rövidesen megtarthatják az alakuló közgyűlést. Az előkészítő bizottság felkéri mindazokat, akik annak idején gyűjtővet vettek át taggyűjtésre, hogy az iverket legkésőbb szombatig adják át vagy Manojlovics Cvetkónak, a szubotical zenede igazgatójának, vagy dr. Diamant Ernő szubotical törvényszéki bírónak.

— A spanyolnátha Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar fővárosban a tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint szerdán nem történt spanyolnátha megbetegedés. Az összes betegek száma, akiket lakásukon ápolnak 38, köztük 20 férfi és 42 nő van, azok közül nyolcannal tüdőgyulladás van, kettő mellhártyagyulladás és egy fül-tüdőgyulladás kapott. Pestmegyében a megbetegedések száma nagyon csekély. Sopronmegyében volt több influenzás megbetegedés, azonban ezeknek lefolyása nem volt súlyos és halálos egy sem volt. Szegeden rendkívül enyhe lefolyású megbetegedések fordultak elő. A betegség időtartama átlag három nap. Az iskolákban az egész ország területén átlag tíz százalék a megbetegedett tanulók száma, a betegség azonban mindenütt enyhe lefolyású és egyetlenegy tanuló sem halt meg.

Eljegyzés. Szimits Milenkó eljegyezte Treer Annuskát Priglev. Sv. Ivánról.

— Egy budapesti uriaszony öngyilkossága. Budapestről jelentik: Négy napi halálta után az egyik budapesti szanatóriumban csütörtökön meghalt Hauer Ernő dr. volt osztrák konzul felesége, aki négy nappal ezelőtt öngyilkosságot követett el. Hauerék ismert előkelő tagjai voltak a budapesti társaságnak. Hauer Ernő a háború után visszavonult a diplomácia pályáról és a »Magyar-amerikai petróleum ipar részvénytársaságnak« lett az ügyvezető igazgatója. Hauerék boldog-családi életet éltek és egy gyermekük volt, az utóbbi három évben azonban Haueréknak az idegaj tünetei mutatkoztak. Az asszony álmatlanság ellen állandóan lúminált szedett, amiből négy nappal ezelőtt szállodabeli lakásukon olyan nagy adagot vett be, hogy a legmondosabb orvosi ápolás sem tudta megmenteni.

— Megszurta vadházastársát. Szabó György lakatossegéd Bene Szudarevics-cseva-uca 64. számú házban levő lakásán csütörtökön délután civakodás közben zsebkésével megszúrta a vele vadházasságban élő Lázics Katicát. Szabót a rendőrség letartóztatta, a sebesült asszonyt beszállították a közkórházba.

— Elfogták Amerikában egy asszonygyilkos gorillát. Newyorkból jelentik: Indiana állam városaiban hónapok óta rettegetésben tartotta a népet egy asszonygyilkos, aki hol itt, hol ott tünt fel és bestialis módon legyilkolt asszonyokat. Nem egyszer nyílt uccán ölte meg áldozatát, de nem lehetett kézrekeríteni. Sokan látni vélték a titokzatos gyilkost, akiről azt a személyleírást adták, hogy arcát egészen benőtte a szakáll, hosszú szemöldöke és bajusza van, óriási termétfű és egészen olyan, mint egy gorilla. Ugy is hívták mindenfelé, a gorilla-ember. Most végre sikerült ártalmatlanná tenni. Indiana állam Petersburg nevű városában szerdán elfogták az asszonygyilkosát.

— Kairóban elfogták a budapesti Kereskedelmi Bank sikkasztóit. Budapestről jelentik: Pekáry Sándor, a Kereskedelmi Bank tisztviselője, mint ismeretes, három ezer Nova részvényt lopott a banktól és azzal megszökött. A rendőrség megállapította, hogy a lopásban Réti Mihály rovtomultu cukrász segédkezett, aki szintén megszökött. Réti néhány nappal ezelőtt táviratot küldött sógoranjának Kairóból. A rendőrség erre távirat magyarázatához és az ottani rendőrséghez. A táviratra ma meg is érkezett a válasz, amely szerint Pekáryt és Réti letartóztatták és a kiadástási eljárás befejezéséig fogva tartják.

Japánban kinevették a Pillangó kisasszonyt

Egy angol operatársulat elhatározta, hogy előadja Puccini »Pillangó-kisasszonyát«. A színház zsufova volt. A tokiói előkelőségek mind megjelentek. Ünnepeyes hangulat fogta el a nézőteret, amikor a zene, első akkordjai felcsendültek. Amikor a szereplő személyek mozogni és énekelni kezdtek, a nézők jelentősen egymásra pillantottak és egyszerre harsány nevetésbe tört ki az egész publikum. A színpadon a szereplők egy pillanatra abbahagyták a játékukat — oly döbbenetes volt ez a nevetés. A szereplők néhányszor folytatták akarattal az előadást, de mindössze néhány pillanatig énekelhettek. Bármit tettek, vagy bármit ejtettek ki a szájukon, ez a nézőtér számára oly határtalanul nevetésgés volt — úgy a gesztus, mint a zene — hogy a jókedv ismét a tetőpontra hágott. Nevettek, az oldalukat fogták, a könyveik potyogtak, egy összefüggő mondatot senki sem tudott kiejteni, csak gesztusokkal igyekeztek egymásnak tudtára adni, hogy milyen »együgyűek azok az európaiak«. A nevetés — írta egy japán újság — olyan méreteket öltött, hogy ilyen derűre senki visszaemlékezni nem tud. A legkomikusabb amerikai filmburleszk nem tudott ilyen óriási kacagást előidézni. A rendőrség jelentése szerint 14 nő rosszul lett a nevetéstől, ezeket a nőket a mentők vették a pártfogásukba. Négy férfi szintén rosszul lett, ezeknek is orvosok nyújtottak segítséget. A lap elmondotta, hogy főképpen a mozdulatok nyomán támadt a nagy derűtség. Az angol színészek, hetekig tanulmányozták a japán életet, hogy minél hűebben játszassák el szerepüket. Mégis oly groteszkül, annyira nem japánul mozogtak és énekeltek a színpadon, hogy a japánok képtelenek voltak visszafogni kacagásukat. A közönség nevében folytatta a lap — bocsánatot kérünk, hogy ilyen udvariatlanságra vetemedtünk, de hát igazán nem tehettlünk róla.

— Nyugdíjazás. Az agrárügyi miniszter csütörtökön nyugdíjazta Ulrich Vladimír vrsaci agrárkirendeltségi előadót.

— Drága az utlevél. A szubotical határrendőrség ebben az évben tizenkilenc nap alatt mintegy száz határátlépőt tartóztatott le, akik utlevél nélkül szöktek át Magyarországból. A határátlépők valamennyien munkás emberek, akik Jugoszláviában akartak munkát keresni. Az elfogottakat tizenöt napi elzárásra ítélték és a büntetés kitöltése után visszatoloncolják őket Magyarországra.

— Jövahagyták a noviszadi városi takarékpénztár alapszabályait. Beogradból jelentik: A belügyminiszter jövahagyta a noviszadi városi takarékpénztár alapszabályait.

— A tolvaj harmadszor. Óriási sikerrel adták elő kétszer egymásután Szobotica legjobb műkedvelői Bernstein világhírű drámáját. A tolvait. Az előadás olyan frenetikus hatást keltett, hogy a darabot újból másorra kellett tűzni. A harmadik előadás e hó 27-ikén csütörtökön lesz a Bunyevacska Matica színháztermében. Jegyek Krécsi könyvkereskedésében kaphatók.

— Egy mulatós angol ur véresre boksoltta a bécsi Graben portását. Bécsből jelentik: Egy dús gazdag angol szerdán Bécsben az egyik tánchelyiségből a másikba ment, végigjárta a dalsarnokokat és hajnalban lármásan betért a Graben-kávéházba. Az ajtónyitogató udvarián figyelmeztette, hogy viselkedjék csendesebben, mire az angol boksztolásba helyezkedett és úgy knockoutolta a portást, hogy elterült a földön, arcát vér borította el és a mentőket kellett hívni. Reggel a rendőrbíró elé vitték a mulatós angolt, aki időközben kifutta mániáját. A knockout nagyon drága lesz.

— A Noszty-fiu esete Tóth Mariával bemutatója a Nép körben. A Nép kör kitűnő műkedvelőgárdája csütörtök este mutatta be Mikszáth Kálmán—Harsányi Zsolt nagysikerű »A Noszty-fiu esete Tóth Mariával« című vígjátékát óriási sikerrel. Ugy a meglepően ügyes rendezés, mint az ügyes szereplők játéka nagy sikert aratott. Az előadást szombaton este megismétlik és annak ismertetésére még visszatérünk.

— Halálozás. Péricsics Lajos államvasuti tisztviselő felesége, született Stameiz Margit csütörtökön rövid szenvedés után meghalt.

— Vasárnapi piac. A szubotical városi rendőrség rendeletet adott ki, amely szerint vasárnap, a választások napján, piac csak kilenc óráig tartható. A kocsmákat egész nap zárva kell tartani.

— Braziliában meggyilkolták az olasz követség egyik titkárát. Londonból jelentik: Rio de Janeiróból érkező jelentés szerint Brazília fővárosától néhány kilométernyire fekvő Corceveda városka közelében szerda délelőtt egy borzalmasan megsonkított férfi holttestet találtak. A vizsgálat megállapította, hogy a meggyilkolt ember Sciazza báró, a Rio de Janeiro-i olasz követség titkára, akit valószínűleg a braziliai olasz anarchista szervezet tagjai tettek el láb alól.

— Hány millió ment füstbe Franciaországban? Párisból jelentik: A most kiadott hivatalos statisztikai kimutatás szerint Franciaországban a múlt év folyamán kétmilliárd és kétszázhatvanhét frank értékű dohányterméket fogyasztott el. A dohányzás szokása, mint a statisztika megállapítja, állandóan terjed és az állam bevételeit nagyon megnövelik a nők is, akik napról-napra nagyobb számban sorakoznak a dohányzás kedvelői közé.

— Elrejtett pokolgépet fedeztek fel Bukarest egyik utcáján. Bukarestből jelentik: A román főváros legforgalmasabb utcáján csütörtökön elrejtett pokolgépet fedeztek fel. A veszedelmes bomba, amely dinamittal volt töltve, az utastól alól egy méteres mélységből került elő. Azt hiszik, hogy az óraműre beállított bombát kommunisták ásták el. Az ügyből kifolyólag már eddig is sok letartóztatás történt.

— Felvágta az ereit. Müller Nándor huszonöt éves szubotical fiatalember egy üvegdarabbal véletlenül felvágta jobb kezének ereit. Súlyos állapotban beszállították a szubotical közkórházba.

— Mussolini nem engedi az olaszokat Svájcban üdülni. Baselből jelentik: A Nacionál Zeitung értesülése szerint a svájci—olasz határon állomásozó olasz határrendőrség szigorú parancsot kapott arra, hogy olasz állampolgárokat, akik üdülési, vagy tanulmányi célokból utaznak Svájcba, tartóztasson fel a határon és semmisítse meg kiutazási engedélyüket. Ezzel egyidejűleg valamennyi olasz polgármester utasítást kapott, hogy üdülési és tanulmányi célokra ne adjon ki Svájcba szóló utlevelet. A határvédelmi szolgálatot az olasz—svájci határon néhány nap óta egyébként tekintetben is rendkívül megszigorították.

— Nem lesz bányászsztrájk Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A csehszlovák bányamunkások bejelentett bárherca egyelőre elmarad. Az összes szakszervezetek képviselőinek konferenciája határozatot hozott és abban kimondta ugyan azt, hogy a drágasági pótlékhoz ragaszkodik és hogy azt minden szakszervezeti eszközzel keresztül is fogják hajtani. Egyelőre azonban ezt a minden eszközzel való harcot elhalasztják. Ennek a határozatnak az indoklása a következő: A bányamunkások biztosítási ügyében olyan törvény előkészítése áll küszöbön, amely helyzetüket jelentősen rosszabbítaná. A bányamunkások összes szakszervezeti erőit erre a biztosítás ellen való küzdelemre akarják összegyűjteni és tartalekolni. A konferencia felszólította a bányamunkásokat, hogy erre a nehéz harcra már most készüljenek el. A konferencián jelenlevő kommunista delegátusok tiltakoztak a határozat ellen.

— A sztaribecseji római katolikus templom új harangjai. Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji római katolikus templom két új harangot kapott. A nagyobb harangot, amelynek ára hatvan ezer dinár, özvegy Vissy Károlyné, a kisebbet negyvenezer dinárért Utcai István vette a templomnak.

— A szubotical zsidó nőgyelet bálja. Kedden este zajlott le nagy sikerrel a szubotical zsidó nőgyelet bálja. A hajnalig tartó mulatságon Charleston versenyt is rendeztek, amelynek első díját Weisz Bözsi és Schréger Imre, a második díjat Steiner Marcellné és Rozenberg Miksa, míg a harmadik díjat Löwenthal Katica és Goldstein Pál nyerték el. A szubotical hölgyek felekezeti külfömbőség nélkül szíves adakozással járultak hozzá a gazdag büfféhez. Az adakozóknak ezután mond köszönetet a nőgyelet elnöksége. A bál tiszta jövedelmét a Nép könyha segélyezésére fordították.

— Hatvan kisgyermeket gyilkolt meg és égetett el egy asszony. Berlinből jelentik: Mint a lapok Bialystokból jelentik, ott egy asszonyt tartóztattak le, aki az utóbbi évek során hatvan kis gyermeket meggyilkolt és égetett. Az asszony az anyától ápolásra vette át a gyermekeket, akikért bizonyos összegeket kapott. Mikor az anyák meglátogatták őt és gyermekeik után érdeklődtek, az volt a válasz, hogy falun tartózkodnak.

— Párisban megkezdtek a katalóniai összeesküvők és Garibaldi bűnpörének tárgyalását. Párisból jelentik: A párisi büntetőtörvényszék csütörtökön kezdte meg a katalóniai összeesküvők és Ricciotti Garibaldi olasz ezredes bűnpörének tárgyalását. A védelem javasolni fogja, hogy a törvényszék a katalóniai összeesküvők ügyét különítse el Garibaldi ügyétől.

— A betörők elrejtették meglepetésükben, hogy mit kell csinálniuk. Párisból jelentik: Néhány nappal ezelőtt betörők jártak egy trigiaci vállalat nagy raktárhelyiségében, ahol értékes áruk vannak felhalmozva. Az egyik tisztviselő, aki a raktárfőnökkel együtt az épületben lakik, éjjel fejféjással ébredt fel. Alámból és kiment az udvarra, hogy felüdüljön a friss levegőn. Észrevette eközben, hogy a raktár egyik ajtaja nyitva van. Rosszat sejtve felköltötte a raktárfőnököt és vele együtt óvatosan bement a raktárba. Észrevették ott, hogy két betörő járkált a polcok között óvatosan visszamentek ekkor az ajtóhoz és elbújtak a ládák mellett, megbeszélve, hogy villamos fénnel fogják megriasztani a betörőket. Egy óra hosszáig várakoztak leshegyükben és amikor a betörők, jól megrakott zsákokkal hátukon, távozni akartak, hirtelen felcsavarták a villanyt és a betörők elé ugrottak. A betörőket annyira meglepte ez a nem várt jelenet, hogy elrejtették revolverüket és feltartották a kezüket és zsákmányuk leesett vállukról. A két alkalmasozott, akiknél pedig nem is volt revolver, megkötözte, azután a rendőrségre vitte őket.

50 év óta a Schmolli Pasta világhírnévnek örvend mint a legjobb cipőkrém.

Betörök garázdálkodtak Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az elmúlt éjszaka betörök jártak Marinkovics Jovan főhadnagyok az artézia fürdőnél levő villájában és onnan huszezer dinár értékű ruhaneműt vittek el. Ugyanezen éjszaka az ismeretlen betörők Petrovics Milos volt noviszadi főszolgabíró lakását is feltörték és onnan több értékes holmin kívül elvitték Petrovics prémes télikabátját. A rendőrség a nyomozás során a télikabáttra ráakadt Marinkovics Jovan házában pincéjében, a betörök nagy sietségükben ott felejtették. A nyomozás megindult.

A szentai ker. kereskedő ifjak által rendezett sorsjátékon január 1-én a következő számok huzattak ki: 9452 7241 3931 8475 4691 9488 2450 2058 8228 3447 3689 7213 6981 3729 6722 6038 6063 8504 1331 5244 2688 2290 6730 7896 3470 3627 8471 4 415 2653 332 500 6223 8627 2513 7769 1053 6743 7498 6653.

Fejberugta a ló. Noviszadról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt Skaliés Radomir máriamajori gazda szállásán. A gazda bérését, Longar Miklóst az egyik ló úgy fejberugta, hogy eszméletlenül esett össze. Beszállították a noviszadi kórházba. Állapota életveszélyes.

Dr. Vidákovics Ferenc telefonszáma 550.

Elütötte a kocsi. Noviszadról jelentik: Tóth Ferenc temerini asztalos kerékpárjával a temerini uton haladt, amikor egy vágató kocsi hátulról elütötte. Az asztalos oly szerencsétlenül esett le a kerékpárról, hogy karját törte.

Nátháláztól Téged Kraljevbregei cognac véd meg.

Felhívás a hadirokkantokhoz. A hadirokkantak egyesülete felhívja tagjait, hogy azonnal nyújtsák be irataikat a járásbíróshoz az újabb tárgyalás ügyében. A tagok február 15-ig okvetlenül jelentkezzenek az egyesület helyiségében.

A SAND február hó 1-én rendez meg ezidei bálját a Bárány-szálloda összes termében.

Örizzék a spanyol náthától! A svájci, franciaországi és angol nagy spanyol náthajárvány idején 1918-ban és 1919-ben a legjobb eredménnyel alkalmazták a dr. Wander-féle Anacot-pasztilákat. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

HORNIMANS TEA LONDON

101 ÉV ÓTA A LEGJOBB VEZÉRKÉPVISELET: ADOLF SCHOSSBERGER NOVISAD

KINTORNA

— Melyik ütközetben halt meg Gusztáv Adolf?
— Utolsó csatájában!

A fiatalember suttogva mondja a kálynak:

— Fogadni merek, hogy tudom, hogy most mire gondol.
— Menjen! Maga goromba fráter.

Móricka és Jakabka este aludni mennek. A mamájuk azt mondja, hogy imádkozzanak.

Móricka elmondja az imát:
— Édes jó Isténem, nézz le reám, vigyázz az álomra és adj az én jó szüleimnek is nyugodalmat: jó éjszakát, Móricka.

Erre Jakabka ásit egy nagyot és így szól:
— Dettó, Jakabka.

SPORT

Orth teljesen letört

A Hungaria nem újítja meg az egykori football-csillag szerződését

Budapestről jelentik: A budapesti bajnoki szezon befejezése után a játékosok legnagyobb részének, köztük Orth Györgynek, a Hungaria játékosának is lejárt a szerződése. Ezzel kapcsolatban sportkörökben nagy meglepetést keltett az a hír, hogy a Hungaria vezetősége nem fogja megújítani Orth szerződését és az egykor európai híri futballjátékos nemcsak a csapatból fog kiszorulni, hanem a csapat trenirozását is másra bízzák. A Hungaria vezetőségének az a terve, hogy a csapat trenirozására egy olyan angol tréner szerződtet, aki egyúttal a csapatban is játszik. Orth pedig a tizenkét milliósvál helyett egylevélre csak a három milliósvál maximális gázsit kapja.

Ha ez a terv megvalósul, annyit jelent, hogy Orth pályafutásának vége. A legjobb magyar csatár, aki számtalan esetben szerezte meg a győzelmet csapatának, visszasüllyed a névtelenségbe és a sportközönség egy-két év múlva már a nevét is el fogja felejtteni. Orthot a bécsi mérkőzés tette tönkre. Mint ismeretes, az MTK-Amateur mérkőzésen Orth oly szerencsétlenül ütközött össze Tandlerrel, az Amateur hátvédjével, hogy a lábát törte. Ezt a lábtörést azóta sem heverte ki és amióta újabbán ismét a pályán szerepel, távolról sem az a kiváló csatárjátékos, féltelmetes göllővő, aki azelőtt volt.

Orth György egészen fiatalon került a futballsport leghevesebb csatáiba. Tizenkétéves korában, mint az M. T. K. játékos szerepelt először a magyar

válogatott színeiben. Csapata féltve őrizte, az ellenfél közismerten durva játékosai külön prémiumot kaptak az MTK-tól, csak ne rugják le Orthot. A bécsi mérkőzésen meglejtkeztek erről a prémiumról és bekövetkezett a katasztrófa, a bukást jelentő lábtörés. Huszonhatéves korában érte el végzete Középeurópa legkiválóbb centercsatárát.

Konrad Jenő a Kinizsi tréner. Bécsből jelentik: Konrad Jenő, a bécsi Amatőr volt tréner, aki legutóbb a Wacker csapatát trenirozta, leszerződött a temesvári Kinizsihez. A román bajnokságot sokat vár az internacionális tekintélyű új tréner, aki az ugynevezett tudományos futballnak a legelkesebb tanító-mestere.

TRIESZT: Rapid (Bécs)—FC Edera 3:0.

Magyar birkozók győzelme Malmőben. Kopenhágából jelentik: A malmői nemzetközi versenyen résztvettek a budapesti UTE dán turán levő birkozói is. A versenyen a magyarok három győzelmet arattak. Kellner, Györgyei és Ferenczy első lettek súlycsoportjukban. Klínger, a negyedik magyar birkozó a könnyűsúlyban a harmadik helyen végzett.

KÖZGAZDASÁG

Megszigorították az adóbizonnyat követelését az elvámolásnál. Beeskerekről jelentik: A beogradí vámügyi vezérigazgatóság feltűnést keltő rendeletet küldött a beeskereki vámhivatalhoz, amelyről csütörtökön értesítették a bánáti kereskedelmi és iparkamarát. A rendelet szerint a külföldről érkezett áruk elvámolásánál minden esetben pénzügyigazgatósági bizonylatot köteles felmutatni a címzett cég arról, hogy előző évi adóját teljes összegben kifizette, ha pedig ilyen adóbizonnyatot nem tudnak felmutatni, a vámhivatal az áru értékének négy százalékat adó címén behajtja és beutalja az adóhivatalba. Ez a szigorítás az érdekeltek körében nagy nyugtalanságot kelt, mert az adóbizonnyat hosszadalmas megszerzésének idejére nagy fekbért kell fizetni, vagy pedig a vámhivatal akkor is befizetési majd a négy százalékot, ha az áru címzettjének semmiféle adótartozása nincs.

Budapesti állatvásár, jan. 20. A vágómarhavásárra 238 vágómarhát hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 86—106, kivételesen 114 fillér, közepes 60—82, gyöngye 40—60, bika 86—94, kivételesen 100, közepes 66—82, gyenge 52—66, bivaly 40—60, tehén 84—104, kivételesen 112, közepes 60—82, gyenge 40—60, kicsontozni való marha 24—40, növendékmарha 42—80. Az üzletmenet vontatott. A sertésvásárra 2100 sertést hajtottak fel. Árak kilogrammonként elősúlyban: Könnyű sertés 1.24—1.28, közepes 1.34—1.36, nehéz 1.38—1.42 pengő. Irányzat: vontatott.

NYILTTÉR Iparosok!

Felkéretnek az iparosok, hogy folyó hó 24-ikén délelőtt nyolc órakor az Ipartestület helyiségében fontos adótárgyalási ügyben megjelenjen sziveskedjenek. Tárgy: a III. osztályú kereseti adó tárgyalása, melyet rövid időn belül be kell terjeszteni az adókövető bizottságnak.

Szabotica, 1927 január 20.
Az Ipartestület elnöksége

TŐZSDE

Zürich, jan. 20. Zárlat: Beograd 9.125. Páris 20.625, London 25.19 ötnyolcad. Newyork 519 egynyolcad. Brüsszel 72.225, Milanó 22.55, Amszterdam 207.90, Berlin 123.16, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 57.5, Budapest 90.70, Bukarest 2.775.

Beograd, jan. 20. Zárlat: Páris 226.25, London 275.90, Newyork 56.80, Genf 7.9550, Milanó 248, Berlin 13.4450, Bécs 8, Prága 168.40, Budapest 7.9, Bukarest 30.25.

Budapesti gabonatőzsde, jan. 20. A gabonatőzsde irányzata változatlanul szilárd és egyes cikkeknél egy határidő, mint a készáru piacokon esütörtökön is bármérsékeltlen emelkedtek. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacokon: Buza márciusra 32.50—32.65, zárlat 32.60—32.65, májusra 33.15—33.30, zárlat 33.25—33.30, októberre 29.25—29.35, zárlat 29.30—29.35, rozs márciusra 26.60—26.70, zárlat 26.65—26.70, októberre 22.20—22.30, zárlat 22.20—22.25. A készáru piacokon: Buza 31.10—33.60, rozs 25—25.80, árpa 19.20—20.60, sörárpa 24.50—28.50, zab 19.50—20.60, köles 14.80—15.50, tengeri 14.40—14.80, korpa 14.60—15.

Budapesti értéktőzsde, jan. 20. Magyar Hitel 83, Osztrák Hitel 13.8, Kereskedelmi Bank 114, Magyar Cukor 203, Georgia 27.6, Rimamurányi 91.25, Salgó 55.5, Kőszén 415, Bródi Vagon 6.4, Beocsini Cement 160, Nasici 170, Ganz-Danubiusz 192, Ganz Villamos 131, Roskányi 12, Athenaeum 23.4, Nova 36.8, Levante 26.8. Irányzat: barátságos.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melléti szám a halláshozot jelenti)
P ntek, január 21

- Bécs (517.2): 11: Koncert. 16.15: Zenekari hangverseny.
- Zagreb (310): 20.30: Hangverseny. 22: Táncczene.
- Prága (348.9): 12.15: Déli zene. 16.30: Koncert. 20: Zenekari hangverseny. 21.30: Szórakoztató zene.
- London (348.9): 14: Délutáni zene. 16.45: Koncert. 19: Zenekari hangverseny. 22.50: Dalest. 23.48: Vidám est.
- Lipce (365.8): 16.30: Koncert. 20.15: Szimfónikus hangverseny. 22.30: Vegyes est.

Kiegészít
„Kremenetzky“ lámpát
10 dinár betindásával **becserél**
Konrath D. D. Subolica

- Róma (454.5): 17.15: Jazzband. 21: Az U. R. J. hangversenye.
- Berlin (483.9): 16.30: Kamarazene. 21.15: Népdalok. 22.30: Táncczene.
- Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 18.15: Cigányzene. 20.30: Részletek az Ember tragédiájából, utána jazzband.

Szenzációs kotta-alyázati Részletek az 1927. évi
Moravetz zenealbumban.
Kapható a
BÁCSMEGYEI NAPLÓ
zeneművészeti osztályában.

A VILÁGLEKSIKON **UJ MÁSODIK KIADÁSA**
JANUÁRBAN MEGJELNIK

Messze fölülmul minden eddigi magyar lexikont
Ára 250 dinár, a régi Világlexikont 40 dinárba beszámítjuk
Kérjen mintaívet és ismertetést. Megrendelhető a **Bácsmegeyi Napló** könyvösztályánál

A Subotica Kereskedelmi és Iparbank

(a vasuti parkkal szemben)

előnyös feltételekkel nyújt

zálogkölcsonöket

minden értékkel biró tárgyra

NYILT-TÉR

Pércsics Lajos úgy a maga, valamint gyermekei Aranka és Bella nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett hitvese, a legjobb és legnemesebb anya

Pércsics Lajosné

szül. Stamez Margit

életének 35., legboldogabb házasságának 8. évében f. hó 20.-án reggel 8 órakor, néhány napi szenvedés után kilehelte nemes lelkét.

Felejthetetlen emlékü drága halottunk hült tetemeit f. hó 22.-én d. u. 1/2-kor kísérik a gyászszobából (Palić 151/a szám) a Bajai temetőben levő családi sírboltba örök nyughelyére.

SUBOTICA, 1927. január 20.

Az elhunytat gyászolják még:

Fivérei: Dező és Sándor feleségével, nővérei: Mariska, férjével és Ilonka férjével, továbbá nagyszurkoni, barátai és ismerősei.

Az örök világosság fényeskedjék neki.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó feleségem, illetve testvérem elhunytá alkalmával fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Ugyisint a mozdonyvezetők egyesületének külön köszönetet mondunk.

Polgár István és testvérei

Utazó ügynököm Žabalj községben elvesztett egy csomó kiállítatlan nyugtát, mely aláírásom (facsímiljének) bélyegzőjével volt látva. Midőn ezen nyugtákat érvénytelennek nyilvánítottam, figyelemem tiszteletvérdimmet, hogy ezentúl csakis a ön nyugtáim érvényesek, amelyeken az aláírás helyén nevem nyomtatva és mellette a pénzfeltevő teljes olvasható névaláírás van. Ezen új nyugtáim tiszta fehér lapon jönnek ki, míg az eddigi színes nyugtáik érvénytelenek.

Novisad, 1927. január 18.

Reiner Simon

548

Feketičen Becker Lázár vendéglőjét megvettem, kérem a hitelezőket, hogy követelésüket 8 napon belül jelentsék be. Később jelentkezőket figyelembe nem veszek.

Feketič, 1927. január 20.

Kis Antal

vendéglős, Feketič

546

A Sreća Jótékony Kiházasító Segélyegyesület közli, hogy január hó folyamán 147, 951, 345, 723, 434, 435, 668, 649, 928, 493 sorszámú tagsági könyvecskék tulajdonosai részesülnek kiházasítási segélyben. Szíveskedjenek az igazolvány tulajdonosai f. hó 20.-tól kezdve délelőtti órákban a hivatalos helyiségben jelentkezni.

Hirdetmény

Ügyfeleink: Pliszter Ferenc és Reimann Bálint odzaci lakosok átvették Teufel Ferenc odzaci kereskedő üzletét az összes követelésekkel és tartozásokkal egyetemben. Felhívjuk Teufel Ferenc hitelezőit, hogy követeléseiket irodánkban legkésőbb f. é. február hó 1-ig annál is inkább jelentsék be, mert később bejelentett követeléseket átvevők nem fognak akceptálni.

Odzaci, 1927. január hó 18-án.

Dr. Trischler Adalárd s Dr. Jánossy Károly

ügyvédok

ODZACI (BAČKA)

Felhívás

A „Pomoć“, a „Jedinstvo“, a „Slavija“ és a „Il'kór“ Temetkezési Egyesület társaihoz! A „Bácska Temetkezési Egyesület“ választmány engedve az általános közkívánatnak, hogy a fizetési képtelenségbe jutott temetkezési egyesületeket szanálja és rendbehozza, másrészt pedig, hogy az erre irányuló minden egyes egyéni spekulációs kísérletet már eleve is megghusítsa, elhatározta, hogy csak élő tagjai részére a saját kebelén belül egy B. a osztályt létesít.

A „Bácska“ minden egyes tagnak a régi egyesületben eddig teljesített befizetéseit teljes egészében, az új tagsági könyvecskékben akceptálja, hogy ezáltal senkit semmiképpen károsodás ne érjen.

A tagok halálesetenként 25 dinárt fizetnek, az egyesület pedig a befizetések arányában 25.000 dinár segélyt fizet halálesetenként.

Ennélfogva felhívunk mindenkit, hogy tagsági könyvecskéjét hozza be a Bácska Temetkezési Egyesület VIII. kör, Iva Antunovičeva ul. broj 1. szám alá a vasutállomással szemben, a Reichl-féle palota mellett levő irodájába, d. e. 9-12-ig és d. u. 3-6-ig felvételei előjegyzés végett.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy a tagsági előjegyzés végetti jelentkezés tőlson díjazani nem történik és a tagsági könyvecskék behozatala alkalmával semmit sem kell fizetni

A Bácska Temetkezési Egyesület Választmánya.

Pályázat

A temerini izr. hitközség a kántor és metszői állásra »Schochet Ubodek Vkohek« f. évi május 1-ére pályázatot hirdet.

Pályázni szándékozók ebbeli kérvényüket életkoruk, családi állapotuk és eddigi működésükről szóló bizonyítványaik beküldése mellett, legkésőbb f. évi március 15-ig alulírt hitközségi elnökhöz annál is inkább nyujtsák be, mert későbbben érkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

»Mol« előnyben részesül.

Fizetés megegyezés szerint Természetbeni lakás, kerttel, 2 öl kemény tűzifa és szokásos »Schehita«.

Utiköltségre csak a meghívottak tarthatnak igényt.

Temerin, 1927. január hó 10.

Halmos Ernő s. k. Schosberger Simon s. k. jegyző. elnök.

Jókarban levő és hibát anul működő

járgányt

keresünk megvételre

Ajánlatok

BRAČA MESAROVIĆ A. D., BEOGRAD

Vuka K radjića 18 I. emelet alá küldendők

Ad. br. 49/adm. 1927. g. Senat Grada Senta

Oglas.

Javnoj bolnici grada Sente potrebne su (2) dve mašine za formalni dezinfekciju.

Ko želi ove mašine liferovati, neka pošlje u zatvorenoj kovčigi svoju propisno biljegovanu ponudu na adresu Senat grada Sente najdalje do 1. februara tek. god. do 11 sati pre podne.

Senta, 11. januara 1927. g.

Ce'ina

gradonačelnik.

498

Jéggyár

A Hamburgi -féle jéggyár teljesen a Szarajevói Részvénytársaságra ment át.

A vállalat a jéggyárt teljesen átalakítja úgy, hogy bármily mennyiségű jéget bármikor és azonnal szállíthatunk. Ugy a legnagyobb, mint a legkisebb jégfogyasztót a leggyorsabban kiszolgáljuk. Nagyfogyasztókkal külön megállapodást kötünk.

Palički put 115. Telefon: 566.

550

Alpaca Gove Silber

Arban és minőségben elismert

VILÁGMÁRKA

Gyár: Christian Gottlieb Weillner A. G. Auerhammer b/Aue.

Képviselet: Alfred Krauser, Subotica

Eladási helyek:

Bela Crkva: DUSAN KOSTIĆ
Novisad: SAVA NIŠEVIĆ
GROS és LAZICS
OSKAR SCHLOTTER
Uj. HEINRICH OGEL
Senta: ARPAD KLENOČKY
EUGÉN HARTSTEIN
Somber: GYULA SZUPPEK
Subotica: KARLO KRAUSER
GEORG PAUL
Stara Kanjiža: ADOLF FISCHER
Vel. Bočcer k: JULIUS DAUN
Vel. Kikinda: FETER BRIFATONG
Vršac: FRANZ ZOFFMANN

GŐZGÉP ERŐTELEP

mely áll 140 HP. compound-kondenzátoros gőzgép 6l, 84 m² fűtőfelületű, 12 atm. üzennyomású aprócsöves gőzkazánból tulhevitővel üzemátalakítás miatt üzemképes :: jó állapotban eladó ::

„Fako“ Jugosl. tvornica čarapa i trikotaža, SUBOTICA Bene Sudarevičeva ulica broj 4

258

Tűzifa

l-a gyertyán, cser, kóris, tölgyhasáb keverve

36 dinár

l-a bükkhasáb

38 D.

apritva és házhoz szállítva. Pontos mérés

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukičeva 41. Telefon 669.

Tűzifa vagonkételekben olcsó napi áron.

Uj vivmány a hegesztés terén!

VILLAMOS HEGESZTÉS „WE“ ELEKTRÓDDAL

gőzkazánok, törött motoralkatrészek hegesztését a helyszínen, hideg állapotban végzi

Czeisel József, Sombor

Javit: Mindennemű motorokat, autókat. Berendezés: Fűtéseket, vízvezetéseket, fürdőszobákat és mindennemű vasszerkezeteket

Mindennemű autogummik vulkanizálása!

Vállal: Artéri kúrfurásokat, kis házikutak furását és eliszaposodott kutak kimosatását

529

ELŐNYOMDÁT

MODERNŰL FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT

Leopold Sámuel

előnyomda berendezési gyára Senta

4892

ABLAKÜVEG minden méretben legelőnyösebb áron

Drag. Obradović

gyári lerakata Beograd Kr. Milana 31. (Uroševa Pivn ca)

Telefon 31-99. 9-52

Vesnök MUNKAI Legutányosabban FISCHER ERNŐ RÁFIKAI MŰINTÉZETÉBÉ SUBOTICA

OLCSÓ

vizes uborka 1 kg. 5 dinár

savanyu paprika 1 kg. 8 dinár

Tisztán kezelt savanyított káposzta.

Az ECETGYARBAN

I. Vojnovičeva ul. 5. sz. 1109

MERNÖKISKOLA

TECHNIKUM ALTENBURG

Thüringia, Németország.

Gép- és automobilyártás 10788

elektrotechnika

Méréskelet és a Diák-Kaszinóban

Kívánatra prospektusok.

Üyes, szorgalmas ügyökök és ügyököknök

kerestetnek Szerbia, Vojvodina, Szerems városaira és nagyobb községeire; minden háztartásban a legelőnyösebb és legolcsóbb árú eladása magas árak ellenében. Ajánlatok: Za 10.744. J. legelőnyösebb Publicitas d. d. címre Zagreb, Vojvodina 11 sz. a. a. 45

Téglagyárak!

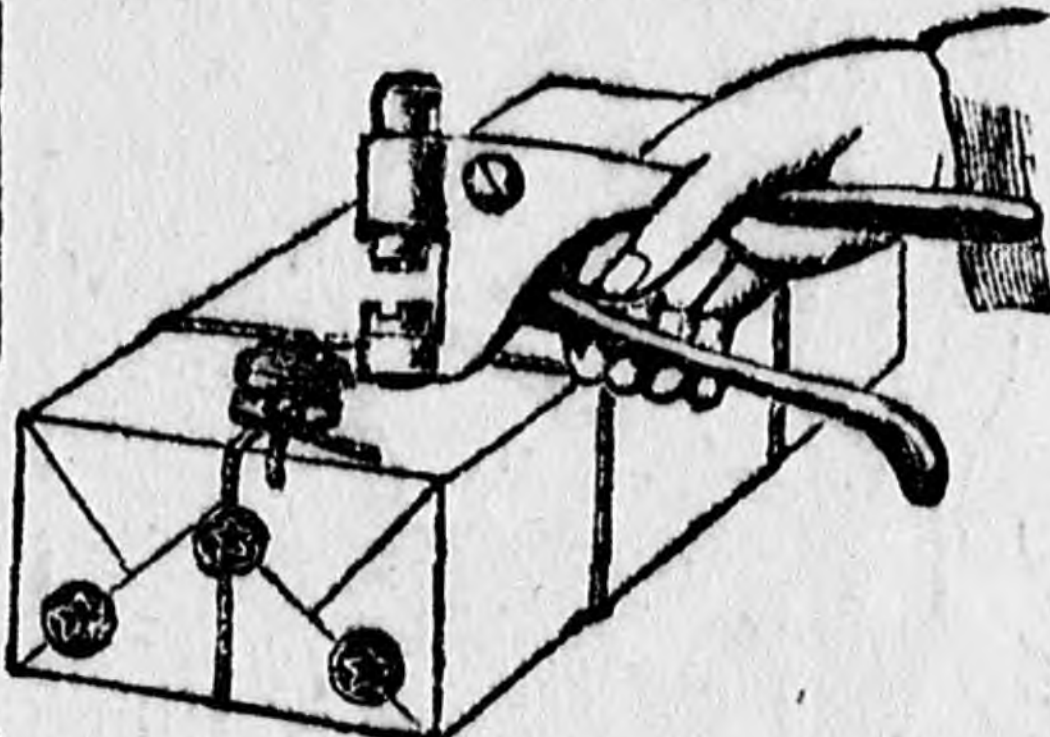
vesznek legutányosabban

Sineket, fordítókat, kocsikat kerékpárokat, csavarokat, sinszeget

uj és használt az egyetlen hazai keskenyvágányu vasutak gyárában

„ALAT“

Részvénytársaság Zagreb Na Kanalu 10. - Telefon sz. 7-11. Kérjen ajánlatot és katalógust!

Malomok, gyárosok, keresedök figgelmébe!

Zsákok, bálák, postacsomagok szára acs lemez plombák bármily kívánt dombornománu felíráttal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL SUBOTICA

Gyomorbeteg?

Dr. med. lovag Biellka Arthur, udvari tanácsos írja: „Savtűtngésben szenvedtem. Háromhetti „**VENECIN**“ kúra után nincs szükségem már nátriumbikarbonátra (szódabikarbonára), melyet hosszú éveken át szedtem voltam kénytelen. A kényrtalmu „**VENECIN**“ gyögviert gyomorfelgyógyítás, gyomorhurutnál, gyomorérkek nyegénél stb. a legelőnyösebb eredményeket értes el, amiről a mi terjedelmes ismeretűnk ből, amelyet kívánára árakok ügye küdünk, hiteledemben meggyőződhetik. „**VENECIN**“ minden gyögyszertárban és drogriákban kapható. Ár: üv genkint Zagrebban 30 dinár. Zagrebban k. vül 35 dinár. Főlraka a: SHS-re: Cosmochemia k. d. Zagreb, Račkoga ulica 7/a.

Kereskedök figgelmébe! Kézszelvarrot paplanok minden minőségben a legelőnyösebb árban kaphatók S. Kramer Subotica, Trumbičeva ulica 11. zab. és paplan stb. 1109

Kéveköttő-ponyva és alkatrészek

bármely gyártmányu aratógéphez és kéveköttőhöz (Mc Cormick, Massey-Horris, Deering Champion, Plano, Milwaukee, Osborne, Walter A. Wood stb.) 1927. február 15-éig megrendelhető **BRAUN MARCEL** gépkereskedőnél Veliki-bečkerek Telefon 106. 11077

A GABONA és LISZTSZAKMÁBAN

10 évi praxissal bíró 29 éves nőfien szakember a vevőközön-égnél Zagorjában, Likában, Slovniában kitünően b. vezetve gabonaátvevő, a könyvelésben is teljesen jártas, horvát, német, magyar levelező felcserélné február 1-vel jelenlegi zagrebi állát a Bácskában vagy Bánátban lévő gabonacéghez vagy malomhoz. — Becces ajánlatokat: „Szakember za 0790 je igéro a „Publicitas“ d. d. Zagreb, Gunduličeva 11 címre kérve.

Főmolnár

a kereskedelmi malmászatban jártas, 4 vagonos malomhoz kerestetik mialébbi belépésre. Elsőrangu gyakorlati bíró szakemberek részletes ajánlatát kérjük „Bánát“ jelgége a kiadóba.

A tiszta, leher és bársonysima szép arc titka

a nagyenyedi Kovács-arckenőcs és borax-szappan Kapható minden gyögyszertárban, drogériában és illatszertárban Főlerakat: Hercl drogéria, Subotica Aleksandrova ul. 1., Beograd-szállóval szemben 1007

BORBÉLYOKNAK FORGÓSZÉKET

480-tól 530 din.-ig jótállás mellett szállít Zánin András székeyártó Subotica 13. Novembra ul. ca 142

Tüzifa

100 kg.-ként Gyors és pontos ki szolgáltatás és a legkisebb mennyiséget is házhoz szállítom.

J. ETVEŠ, Paja Kujundžičeva ul. 45. (Wesolányi ut.)

ZCNGORÁK, PIANINOK

harmonikumok, gramofonok és lemezek harmonikák, réz- és faszúvóhangszerek, hegedűk, amburák, hurók, stb. legelőnyösebb bevásárlási listája mindig

PRAGAI zongora és hangszerruhája marad. Óriási választék! Eredeti gyári árak! Fűz'et Vel. Kikindán, saját házban

Tavarska-utca, most Dostojjeva ulica 121. szám alatt.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk 500 drbnagy levélpapírt, 500 finom boritékot összesen 180 dinárért és 1000 számlát 100 dinárért összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számlát Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készitünk. — A szöveget mi leforditjuk. Jó papír. — Izléses kivitel. Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt. Szállitás utánvétellel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

150 hold prima föld

Vámteleken elsőrangú épületekkel eladó egészben vagy parcellákban. Cim Rádió Reklam Jugoslavija Subotica Postafiók 48. 273

Utazókat

keresek, akik kezmu-, dízmű-árúszleteket, cukraszda at, drogériákat, divat-árukat, szabókat, cipészeket látogatnak nyugatibis cika eladására. C ak ügyes és megbízható utazók jelentkezzenek. Ajánlatok reieren-cik és a jelenlegi cégek fel-tüntetéseivel „Mala kolekcija“ jelge alatt a „Publicitas d. d.“ hirdetőiroda címére Beograd, Pozorina 2, küldendők: 488

Uri divatkülönlegességek **Vukovits Gerő** P.&C. Habig és Panizzakalapok és L.B.O. harisnyákegyedüll lerakata Subotica : Fötér 11193

Fifré fehérneműk, nyakkendők és angol pouloverekben dus választék, szolid árak mellett

LIFKA MOZI

Január 20-23. Csütörtök—vasárnap
2 ujdonság! Premier!
ELYNOR GLYNN
 népszerű író nő fényűzéssel kiállított
 regénye filmen

Trón és szerelem

me y felülmúlja a nagy sikert Sphinx és
 Három hét filmeket.
BUSTER KEATON
 a faképeről híres komikus felléptével.
ELMEGYEK A VADNYUGATRA
 7 felvonásos burleszk. — Katonazené.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és almaszó
 kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
 Csak felhívás után jelölés leveleket továbbítunk
 Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

VÉTEL-ELADÁS

Paplan részletfizetésre
 svári áron. heti vagy ha-
 vi fizetésre. Raktáron
 kiott és vatta minden
 mennyiségben. paplanok
 minden színben és minő-
 ségben 140.— dinártól fel-
 febb. paplan-varrás 55.—
 dinár. Buljovčić Béláné
 Német Margit paplanos.
 Subotica, Pašičeva 8. —
 Edénypiac. Gőzfürdő so-
 rán. 9549

Harminc év óta fennálló
 gyógyszerár. szerb közsé-
 gben, teljes felszereléssel el-
 adó és bármikor átvehető.
 Bővebbet: Daubner József
 gyógyszerésznél. Uljma, Bá-
 nát (Vršac mellett) 397

Vilsonova 22. alatt új háló-
 szoba eladó. 463

Jókarban lévő 8-as számú
 Gleiter Schuller gyártmány-
 nyu cséplőgarnitúra olcsón
 eladó. Bővebbet a tulajdo-
 nosnál, Jovitsy Sztójannál
 Bačko-Petrovoselon. 525

KORZO MOZI

Január 20-23. Csütörtök—vasárnap
DANTE:

A POKOL

Klasszikus filmremekmű 6 felvonásban

16 éven aluliaknak
 engedélyezve
KATONAZENE

Narodni Bioskop

Prolog: 11vat Még 3 napig!
 Péntektől—vasárnapig
HARRY LIEDTKE
 ezidei leghatalmasabb filmje
A csákó és kalap
 szen.ációs vigjáték attrakció a
 békevi ágból
 Főszerepben: HARRY LIEDTKE
 Jó! AZ IGÉRET IŐ DJE. Jón!
 Hatalmas zsidótár. yu tragédia

Apollo Novisa

Harry Piel
 Január 21-től a
Circus
Beelly
 2 részes, 10 felvonásos
 hatalmas
 cirkuszatrakcióban

VÁROSI MOZI

Január 19-től Január 23-ig

Bizet világhírű operája **CARMEN**

2 rész, 12 felvonás.

Mindkét rész egyszerre.
 Teljes városi zenekar.

HÁZASSÁG

Házasságot legjobb csalá-
 ládnál diszkrétan el-
 intézek. Megbizást elfo-
 gad. »Doktorné« Szubotica
 Uicim: Pašičeva 3.

Jó pajtást keresek élettársul.
 28 éves földbírtokos
 fiatalember vagyok. Hozomá-
 nyra nem pályázok. Jel-
 ligés levelek a papirkosár-
 ba. Minden teljes című le-
 vélre válaszolok, melyeket
 »Téli esküvő« jelígre a ki-
 adóba. 294

Nem vagyonomnak, de ma-
 gamnak megértő férjet ke-
 resek. 22 éves, csinosnak
 mondott hajadon vagyok.
 Hozományom 500.000 dinár
 készpénz és 80 hold bácskai
 föld. Leveleket teljes cím-
 mel »Harmonia« jelígre a
 kiadóba. 295

**1 liter kitünő
 siller bor 6 dinár
 fehér bor 7 dinár**

azonkívül karócai ürmő-
 saját főzésű törköly-, szil-
 va- és barack-pálin a,
 tea, rum, teásütemények
 a legolcsóbban beszerez-
 hetők.

**NOJCSEK
 GÉZA**
 fűszerkereskedésben

FOGLALKOZÁS

Futószőnyeg (rongypokróc)
 szövését elvállalom Trum-
 bičeva 3. Gimnázium mel-
 lett. 246

Ügynökök a Singer varró-
 gépraktárban (Halpiac) fel-
 vételnek. 434

E.őnyomdat
 legújabb rajzokkal
 felszerelve
olcsón szállít
Bleier Márk
 I. Jugosl. Előnyomda
 Berendezési Gyára
 — SENTA —

Endlizést (elszegés, beté-
 tek, csipkék applikálása)
 készít »Aida« kézimunka
 üzlet Subotica, (csirkepiac)
 365

Gyógyszertár, fővonalon,
 jóforgalommal, szépen be-
 rendezve, gazdag közsé-
 gen, házzal vagy anélkül
 eladó. Egyéb előnyöket le-
 vélileg. Cim a kiadóhiva-
 talban. 492

Észak-Amerikába kivándorlók figyelmébe

Akiknek szülei vagy hoz-
 ártartozói 1924 július előtt
 már Amerikában élnek

1927 július 1-ig

kivándorolhatnak, ha erre
 előbb megszerezik az enge-
 délyt. — Igényjogosultak
 megbizását felveszi:
 Jugoslavenska Express
 Agencija A. D. Zagreb

Podzastupstvo:
Subotica
Manojlovičeva 7.
 (Vass Adám sörcsarnok
 mögött)

Augsburger Imre

Ugarcnak felvilágosítást
 nyújt Kanada és Argenti-
 niába előnyös feltételek
 mellett kivándorolni szán-
 dékosok részére. — Utba-
 igazítás díjtalan 224

Üggyédei irodában, vagy
 közjegyzői hivatalban al-
 kalmazást keres huszonöt
 éves bírői gyakorlattal bíró.
 nyugdíjazott bíró, aki
 az államnyelven kívül per-
 fekten bírja a német nyel-
 vet. Cim a kiadóban. 497

Sänglingspfliegerin 28 Jahre
 alt sucht steile für 1. februar
 Terese Gaal Titel. 511

Fiatalabb ápolónő kereste-
 tik 7 éves kisleányhoz. Paje
 Kujundzić 34. 526

Bördisművészet
 minden leszállított árban
 kaphatók

SCHLAGER HENRIK
 speciális bördöndösnél
 Subotica
 (Aleksandrova ul. 1 sz.)
 A legrövidebb dívat szerinti
 módú megérkezések.

Eladó egy 12 HP benzín-
 motor, Ganz és Trsa, hoz-
 zá 40 colos francia kö-
 vekkel, Clayton Schutle-
 vorth, üzemben megtekin-
 tethető, más vállalkozás miatt
 sürgősen eladó. Barbier
 János, Hetin (Banat). 491

5 kapa szőlő. házhelynek
 alkalmas, vasöntöde mellett
 eladó. Cim: Pallas Reklám,
 Subotica. 511

Stan izdaje se odmah. Ima
 sobu, kuhinu, gang, komo-
 ru, tavan i baštu. Cara La-
 zara 43. 515

Sombori turó esak akkor jó,
 ha az Cirilovtól valí.
M. CIRILOV
 SOMBOR 116 6

Teljesen új és alig használt
 szobafestő falminták, min-
 talapokkal együtt eladók.
 Mák András szobafestő, St.
 Kanjiža, Cara Lazara ul. 7.
 539

10 HP benzínmotor, szívó-
 gázra átalakítva, üzempé-
 állapotban, jutányos áron
 eladó. Ugyanott egy önálló
 bogrnáregéd, vagy mester,
 állandó munkára felvéte-
 tik. Kaszni munkás előnyben.
 Úveges Antal, Bačka-Topola
 512

Férfi, női télikabátok, uccai
 estélyi ruhák, könyvek, na-
 gyon olcsón eladók. Cim a
 kiadóban. 534

**Fejmosás Ondolálás
 Manikür**
 Kedvező bérletrend szer
 Haj és és Anacardium Henné
 30 perc alatt
Atelije Kulić
 Manojlovičeva ul. 7 szám
 300

Olcsón eladói Jókarban le-
 vő 4 üléses személyautó.
 Laurin és Klement, villany-
 világítással, ezüstözött fény-
 szórókkal, 6 uj külső és 12
 belső gummival, komplett
 szerszám. Cim a kiadóban.
 533

Homokfutót, vagy fiakkert,
 használtat, fedővel megvé-
 telre keresek. Ziga Blau
 Senta. 530

Monarch-féle kiörlőgépet ke-
 resnek megvételre. Glied-
 malom, Subotica. 527

Vendéglő teljes berendezés-
 sel és pincéfelszereléssel,
 Bácska nagyobb városában
 családi okok miatt eladó és
 azonnal átvehető. Pajo Gá-
 lik, Subotica, VII., Pašiče-
 va 3. 519

Házasság

céljából ismeretséget köt-
 nek oly finomlelkű nővel,
 aki egy 36 éves elvált em-
 berhez feleségül menne. Jó
 életképes vendéglőm, mé-
 száros, hentes üzletem van.
 Közél az osztrák és magyar
 határhoz. Oly román kath
 hölgyek leveleit várom, ki-
 nek életkora 24-30 és
 hozományja 150.000 dinár
 ami biztosítva lesz. Vagy-
 nom értéke kb. 400.000
 dinár. Leveleket „Jó férj“
 jelige alatt a kiadó to-
 vábbit. 498

Új típusú Ford-autó, keve-
 set használt, teljesen fel-
 szerelve sürgősen eladó.
 Gyógyszertár, Čantavir. 514

Ant első
órássegéd
 vagy mint
üzletvezető
 állást keresek.
 Irásheli megkereséseket
 Schmolka hirdetőiroda
 Novisad, Jovovjeka ulica 7.
 további. 522

Beltéren keres fiatal házaspár
 február 1-re, esetleg
 15-ikére egy vagy két szob-
 át üresen. Ajánlatok »In-
 terreklame« d. d. Szubotica,
 Vojnovičeva ul. 7. címre
 kéretnek. 464

KÜLÖNFÉLE

Beltér közelében két szoba,
 konyha és verandából álló
 lakás azonnalra kiadó. —
 Cim a kiadóban. 461

OLCSÓ TÜZIFA

1 mázsa bükkhásbfa 33 D.
 1 mm. fűrészelt bükkhfa 35 D.
 1 mm. aprított fa 37 D.
 Kapható:

Herzog Lászió
 fatelepén. Te efon 197.

Egy Schweizhofer hangver-
 seny-zongora eladó. Szil-
 vássy Ferenc, Vilsonova ul.
 36. 545

Zon, Jorák Pianinók
 a világ legjobb
 márkái. Hosszu
 le áratu részlet-
 tizelésre a leg-
 nagyobb raktár
 az országban
KAIN
 hangszerekészítő Subotica,
 Varosháza épület.

Tiszti otthon elkezdőből
 uri családok elsőrendű ebé-
 del és vacsorát kaphatnak
 kihordásra havi 750 dinár-
 ért. Bejelentés a tiszti ot-
 thon éttermében, Trg Voj-
 vode Putnika. 471

Legjobb szer dohányzás le-
 szokására **Atuma** pasztillák
 dobozonként 12.50 és 30 di-
 nár. Viszonteladók kerestet-
 nek. Mr. Alfred Blum, Su-
 botica. 95

Kiadó a beltérhez közel
 két szoba, konyha, előszo-
 ba butorozva. VII. Hadzi-
 čeva ul. 4. 480

Irodának alkalmas üzlethe-
 lysiség, a város központján,
 azonnal kiadó. I. Vojnovi-
 čeva ul. 5. A Kralja Alek-
 sandrova ul. mellett. 538

Különbejáratu, csinosan bu-
 torozott szoba kiadó. Cim
 a kiadóban. 516

Mielőtt butorszükségletét be-
 szerezné, ne mulassza el
 Sipos Károly fia butoraktá-
 rát (Sentai-ut 3.) mege-
 kinteni, hol a legegyszerűbb-
 től minden igényt kielégítő
 így stílusbutorokat is, a leg-
 olcsóbb árban, részletre is
 vehet, vagy rajz után ren-
 delhet. 11554

VULKÁN cserépkályhák

Valódi cseh samottégla-
 por- és meteorkályha,
 belés legolcsóbb árban
 kaphatók
 Atrakások, javítások, sa-
 mottozások, jutányos áron
 készülnek

TAKÁCS MIHÁLY
 kályhás Subotica
 Pašičeva ulica 2.
 (Edény piac) 10145

Jómegejelenésű fiatal leány
 kiszolgáló kisasszonynak
 felvétetik a Steiner cukrász-
 dában. 369